National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ontario K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1364

Nr. 50 (1970) 1987 | NELJAPÄEVAL, 10. DETSEMBRIL – THURSDAY, DECEMBER 10 | XXXVII aastakäik

Pariisis anti vastus Moskva „Rahufoorumile“

Glasnost võib neelata Gorbatshovi, see ei ühenda, vaid eraldab. Kui Euroopa ja USA kapital hakkab üles ehitama N. Liitu, tähendab see „Lääne matuste“ kiirendamist. Gorbatshovi ainsaks eesmärgiks on kommunismi päästmine — ei midagi vähemat kui läibale hinge sisse puhumine.

Need on väljendused ettekannetest ja vestlustest „Pariisi foorumilt“, kus anti vastus kevadel toimunud propagandaüritusele Moskva „rahufoorum“.

Kanadast olid ainukesed osavõtjad Eesti P.E.N. Klubi esimees kirjanik Arved Viirlaid koos abikaasaga.

Oma muljetest kirjutab ta „Meie Elule“.

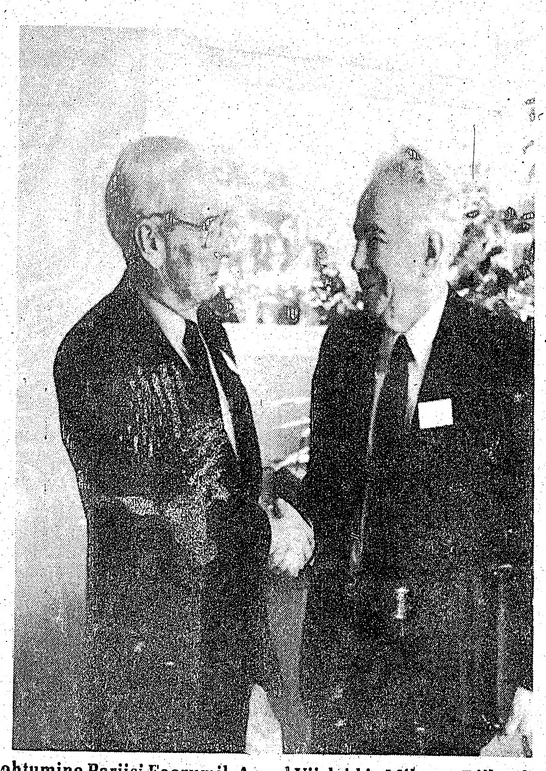

Kohtumine Pariisi Foorumil. Arved Viirlaid ja Milovan Djilas, kuulus jugoslaavia kirjanik, kes veetis aastaid dissidendina Tito vanglates.

Kõlab üllatavalt, et Paris Forum'i idee pärineb Moskvast. Täpsemalt — läinud märtsis Moskvas toimunud „Rahufoorumilt“, mis oli tegelikult suur nõukogude propagandaafäär.

Kui René Tavernier, Prantsuse P.E.N. klubi president, nõudis Moskvas Gorbatshoviga kõneldes vabadust vangistatud teisitimõtlejaile ja sealsamas ameeriklastest osalejad täiesti vaikisid, siis oli see üheks põhjuseks, mis aitas kaasa otsusele anda *Kremli propagandale* väärikas vastus.

Selleks vastuseks oli Pariisi foorum. Iroonilise saatusepilkena aitab aga Kreml ise aktiivselt kaasa selle vastuse kujunemisele. Nimelt on korraldajad palunud konverentsist osa võtma teiste kõrval ka kaheksa silmapaistvat nõukogude kirjanikku ja kultuuritegelast, kellest ükski ei ole kutsele reageerinud. Konverentsi avamise päeval saabub N. Liidu kultuuriministrilt telegramm, milles süüdistatakse korraldajaid vale informatsiooni levitamises: ükski kaheksast sovjeti kirjanikust ei olevat saanud Pariisist mingisugust kutset!

Süüdistusele vastab René Tavernier, et kutsed saadeti välja igale osavõtjale varakult tema enda allkirjaga ning igat kutset korrati — samuti varakult, et kõiki reisiga ettetulevaid probleeme oleks võimalik õigeaegselt lahendada. Samuti oli külalistele N. Liidust varutud lennupiletid ja hotelliruumid nagu kõikidele teistele. „Kuna minu ühendust vahendas nõukogude kultuuriministeerium ise, siis peab viga peituma kahjuks küll N. Liidu eesrindlikus postis või milleski muus!“

Paremat avatakti Paris Forum'ile oleks raske leida. Osavõtjad reageerivad tugeva aplausi ja naeruga.

●

Eestlastest oleme abikaasaga ainsad osavõtjad, ainsatena kohal ka tervest Kanadast. Baltikumi esindab peale meie veel üks leedu kirjanik USA-st. Kahetsusväärsena tundub lätlaste puudumine — on ju nemad viimastel aastatel näidanud erilist aktiivsust nii vabas maailmas kui ka oma kodumaal. Kuna peaaegu kõik Paris Forum'il langeb Ida-Euroopa ja N. Liidu probleeme käsitlevatele teemadele, siis puuduvad esindajad ka Skandinaaviast, Aafrikast ja Ladina-Ameerikast. Küll on aga esindatud Lõuna-Korea ja Vietnam (eksiilis).

Minu kutse puhul võis mingit rolli mängida aastaid tagasi Pariisi suurkirjastuste poolt väljaantud romaan Ristideta hauad, millest sai tuhat eksemplari kingitud Prantsusmaa koolidele. Kutse osavõtuks sain René Tavernier'ilt juba kevadel Luganos.

●

Rahvusvahelise kokkutuleku sponsoriks on Prantsuse inimõiguste riigisekretär Claude Malhuret, the American Foundation for Resistance International, the Konrad Adenauer Foundation, F.R. G., ja Free University, USA. Organiseerijad: Prantsuse P.E.N. klubi, Resistance International ja kirjanduslik-poliitiline ajakiri „Continent“.

Osavõtjate arvu läbi kolmepäevase konverentsi võiks hinnata kolmele sajale, mis kohalike külaliste, ajakirjanike ja filmimeeste arvel saja võrra suurem ava- ja lõpptseremoonial. Linnapea vastuvõtt Hotel de Ville's on aga ainult meile, kutsutud külalistele.

Esitan konverentsile Tiit Madissoni tunnistuse Eesti olukorrast, mis ta andis Kanada Parlamendi Inimõiguste komisjonile Montrealis 22. oktoobril. Leidsin selle olevat aktuaalsusega ja kompaktsusega parimaks oma Pariisi jaoks ettevalmistatud materjalist. Lisaks sellele olin väljajagamiseks paljundanud EKN-i „backgrounder“, sarjast „The Republic of Estonia“, „Estonia and the Second World War“ ja „Estonia under the Soviet Rule“, mis koostatud asjatundlikult Tõnu Parmingu poolt. Üldse oli materjali kaasas üsna ohtrasti (ka Aarand Roosi „Estonia, a Nation Unconquered“, inglis-prantsuskeelseid voldikuid jne.). Pean oluliseks loodud kontakte Poola vastupanuliikumise ja Resistance International'i juhtivate inimestega nii Prantsusmaal kui USA-s. Paljudele on vajalik saata muule materjalile lisaks ka veel raamatuid nagu Toivo Rauna „Estonia and Estonians“, Tiina Soometi videofilmi „The Estonians: For the Record“ jne. Usun, et loodud kontaktid on meie olemasoluheitluses ülimalt tähtsad.

●

Ilmekalt annab konverentsi mõtte edasi vene eksiilkirjanik, Resistance

(Järg. lhk. 3)

Tippude konverents algas

Washingtonis algas teisipäeval kuuakõneldud tippude konverents Ühendriikide presidendi Reagani ja Nõukogude Liidu peasekretäri Gorbatshovi vahel. Gorbatshov saabus Washingtoni esmaspäeva õhtul, olles teel Londonis peatudes pidanud mõnetunnise lühikonverentsi Inglise peaministri Thatcheriga. Teisipäeval kirjutati Washingtonis alla pikemat aega ettevalmistatud keskmise kaugusega (500 - 5000 km ulatusega) aatomirelvade hävitamise kokkuleppele, millega kuuluvad likvideerimisele mõlemalt poolt kokku umbes 1050 aatomipommiga raketti. Kokkuleppe täitmise kontrollimiseks saadavad mõlemad maad vastaspoolele tugevad kontrollkomisjonid.

Uue relvastuskokkuleppe elluviimise konverents algas vastastikku heatahtlikus õhkkonnas ja mõlemalt poolt avaldati lootust, et kokkulepe viib uutele edaspidistele läbirääkimistele ka kaugeulatusega strateegiliste aatomirelvade vähendamiseks 50% võrra, mis tähendaks juba reaalset relvastuse vähendamist. Koos relvastuse läbirääkimistega pidid tippude konverentsil kõne alla tulema ka inimõiguste küsimused Nõukogude Liidus, mille alal peeti võimalikuks suuremate vastuolude esiletulekut kalle suurvõimu vahel. Gorbatshov pidi lahkuma Washingtonist neljapäeval, kuigi kõneldi ka ta sealviibimise pikendamise võimalusest, kui läbirääkimised arenevad soodsalt.

Vabakaubanduse lepingu tekstis jõuti kokkuleppele

Ottawas toimusid nädalavahetusel kahepäevased pingelised läbirääkimised maratonkoosolekutega Kanada-Ühendriikide vabakaubanduse lepingu lõplikuks legaalseks redigeerimiseks. Saavutati lepingu lõplik tekst ja leping esitatakse nüüd valitsustele kinnitamiseks. Kokkuleppe legaalse teksti redigeerimisel tahtsid mõlemad pooled teha esialgses lepingus veel mõningaid muudatusi, mis kutsus esile vastuolusid. Läbirääkimised viidi lõpule mõlema valitsuse kõrgemate esindajate juhtimisel. Kanada poolt viimase kahe aasta jooksul läbirääkimisi pidanud Simon Reisman kinnitas, et nüüd on saanud hea kokkulepe.

Okupeeritud Eesti kultuurilehtedes lüüakse nüüd stalinistlikud ajalookirjutised kildudeks. Pilt komsomoli ajalehest „Vikerkaar“.

Ajalugu parandatakse

„Kodanliku diktatuuri“ asemele Eesti Vabariik?

Kas iseseisvusaja mustamine lõppemas?

— Mihail Gorbatšovi välja kuulutatud korraldus, täita Nõukogude Liidu ajaloo valged laigud, jätkub, kirjutab Simopekka Virkkula Soome ajalehes „Aamulehti“.

Kõige viimane näide sellest on hiljuti ilmunud uus tõlgendus Eesti lähimineviku kohta — ainevaldkond, milles Lääne ja Ida ajalookirjutised on senini kõvasti teinteteisest erinenud.

Aga uued tuuled ei ole veel kõigutama pannud akadeemiliste ajalookirjutiste täistolmunud lehekülgi. Kõige kiiremaid muutusi võib näha ajalehtede, ja kõige sagedamini just kultuuriajakirjanduse veergudes.

Niisamuti nüüd kui tegemist on Eesti ajaloo kõige tülitekitavama hetkega, 1940.a. suvega. Lääne uurijad on rääkinud Eesti okupatsioonist, ida uurijad jälle rahva ülestõusust ja sellele järgnevast vabatahtlikust sisseastumisest Nõukogude Liidu rahvaste peresse.

Viimast tõlgendust võib veel kohata muutmatul kujul muuseas teadeteagentuuri APN-i hiljuti väljaantud Eesti ajalooteoses soome turistidele.

PUNAARMEE OTSUSTAS

Senini kõige ägedam nähe praegusest sümptoome haaravast muutusest on 9. oktoobril ilmunud pikk artikkel Eesti NSV kultuuriministeeriumi ja loominguliste liitude häälekandjas „Sirbis ja Vasaras“.

Ajakirjanik Mikk Titma lükkab tagasi vana seletusmudeli ja möönab, et Molotov-Ribbentropi kokkuleppega seoti Eesti Nõukogude Liidu piiridesse. Tõsi küll, ei maini ta otseselt salajase protokolli olemasolu.

Ajakirjanik iseloomustab kiitvate sõnadega 1939.a. sügisel alanud ajajärku, kui Eesti loovutas Punaarmeele oma territooriumilt tugikohti. „Edaspidi tumestas suhteid aga stalinlik suurriiklik, diplomaatilist takti mitte eriti arvestav välispoliitika.“

(Järg. lk. 3)

NÄDALAKROONIKA

● Ühendriikide kongress avaldas oma uurimiskomisjoni aruande Iraanile relvamüügi afääri kohta. Aruanne ei esita otseseid süüdistusi president Reagani vastu, kuid teeb presidendile etteheiteid, et ta ei ole teostanud küllaldaselt kontrolli julgeolekunõukogu juhtide üle, keda aruanne süüdistab seadustest üleastumistes. Arvatakse, et kongressi aruande alusel tõstab relvamüügi küsimustes töötav eriprokurör Lawrence Welsh kriminaalsüüdistused endise julgeolekunõuniku, Poindexteri, tema abi kolltn. Northi, erukindral R. Secordi ja tema ärikaaslase Hakimi vastu, kes teostasid relvamüügist saadud rahade saatmist Nicaragua contradele.

● Vancouverisse saabus nädalavahetusel suurem grupp Kanadasse asuda soovivaid fidzhilasi, kes taotlevad Kanadas põgenike staatust, kuna nende julgeolek ei ole kindlustatud pärast seal mõni aeg tagasi toimunud riigipööret. Umbes 3000 fidzhilast, enamasti hindud, on juba Kanadasse saabunud ja Fiji-Canada lennuliinil on juba kuni aasta lõpuni kõik kohad kinni pandud.

● Moskva parteijuhi kohalt tagandatud Boris Jeltsin nimetati uuele juhtivale ametikohale — ta määrati reorganiseeritud üleliidulise ehituskomitee abiesimeheks ministri õigustega. Ehitustegevus on Nõukogude Liidus üks suuremate puudujääkidega majandusala.

● Ühendriikides jõudsid kongressi mõlema erakonna juhid ja Valge Maja kokkuleppele riigieelarve suure puudujäägi vähendamiseks. Kokkuleppe järgi vähendatakse eelarve puudujääki käesoleva aasta eelarves 30,2 miljardit ja järgmise aasta eelarves 45,8 miljardi dollari võrra. Samaaegselt kulude vähendamisega eelarves tõstetakse ka riigimakse — esimesel aastal 9 miljardit ja järgmisel aastal 14 miljardit dollarit.

TORONTO EESTI BAPTISTI KIRIKUS, 883 Broadview Ave.
pühapäeval, 13. dets. kell 5 p.l.
VÄLISMISJONI JÕULUÕHTU — SÕNAS JA LAULUS
Kohv. Kõik teretulemast.

HARJUMAALASTE PEREKONDLIK KOOSVIIBIMINE
Pühapäeval, 10. jaan. kell 13.30
Eesti Maja keskmises saalis
LÕUNASÖÖK ● ETTEKANDED ● MUUSIKALINE OSA
Mälestusi kodukohast – Arved Viirlaid
Ricki ja Katrin Hiir
Sissepääs $15.00. Piletite ettetellimine vajalik.
Tel. 694-9605 ja 239-6375

TORONTO EESTI KAMMERORKESTRI
GALA-AVAKONTSERT
pühapäeval, 13. dets. kell 7 õhtul Eesti Maja suures saalis.
Dirigeerib NORMAN REINTAMM
Solistid: DESIREE MEDRI, MONICA ZERBE ja AVO KITTASK
Kavas: PUU, MOZART, ROSSINI, RAID, LOCATELLI, BACH
Pääsmed $12.00, pensionärid ja õpilased $8.00, saadaval kohapeal.
Kontserdile järgneb keskmises saalis PIDULIK VASTUVÕTT TOETAJAILE Šampanja ja küpsistega. Klaveril ARMAS MAISTE.

AK korraldusel
„KAPRIKORNUS – JÕULUPUU“
18. dets. 1987 kell 8 õhtul Tartu College'is
BAAR ● SUUPISTED ● MUUSIKA
Rosemarie Lindau, Tiit Koplimägi, Enn Lillakas ja Tõnis Tõllasepp
KUI VÕIMALIK, TULLA VÄRVIDES
Sissepääs õpilastele $5.00, teistele $7.00

UUENDAGE „MEIE ELU“ TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul, laupäeviti kl. 9 hm. – 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $45.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ✪ USA-sse 1 a. $50.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ✪ Ülemeremaadesse 1 a. $55.00, 6 k. $30.00, 3 k. $20.00. ✪ Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.50, tekstis $5.50.

Lepe USA ja N. Liidu vahel

Reagani-Gorbachevi kokkusaamine oli määratud teisipäevale, 8. detsembrile Washingtonis, et alla kirjutada leppele, millega tulevad likvideerimisele taktikalised tuumarelvad mõlema maa vahel. Küsimus on tekitanud ärevust paljudes maades, seda ei sugugi vähem USA-s endas. Endiselt on küsimuse all usalduse küsimus kahe maa vahel ja sellest tulenev tekkiv jõuvahekord USA ja Nõukogude Liidu vahel tuumarelvade küsimuses.

Sest tuumarelvade piiramise ettepanek tuli originaalselt Gorbachevi poolt ajal, mis Reagan oli Euroopas ja eriti Lääne-Saksamaal asunud oma taktikaliste relvade arsenali üles ehitama. Reagan oli seisukohal, et Euroopa peab kaitstud saama N. Liidu vastu uute relvadega lennuulatusega 500 kuni 5000 miili, millega suudetakse tõrjuda N. Liidu edasitung läände ja mis on mobiilsed ja odavad. See oli uus kontsept, millele N. Liit ei olnud ette valmistatud ja mis esitas Kremlile uued kulupostid, et võrdsena püsida.

Kuid Kremlis oli võimu juures juba Gorbachev, kellelt tuli vastuettepanek see liik taktikalisi relvi mõlemapoolselt likvideerida. Gorbachev üllatas USA-d ja kogu maailma oma ettepanekuga. Kuid ometi nähti temas ratsionaalset poliitilist intellektuaali ja ettepanek läks arutuse alla. Nüüd Washingtonis kokkusaamisel oli ettepanek kõikides detailides valmis allakirjutamiseks. Ka Reagan nõustus ettepanekuga ja seega taganes oma algelisest tugevast hoiakust N. Liidu vastu.

Meie ei ole sõjakad, kuid meie ei ole ka poliitilised patsifistid. Seepärast peame tundma ainult rahuldust, et on osaliseltki asutud tuumarelvade vähendamisele, sest tuumarelvade küsimuses ollakse ammugi üleküllastatud mõlemal poolel. Esiteks on tuumarelvad kohutavalt kallid. Teiseks on nad maailma rahvastele ohtlikud, kui nad kasutusele tuleksid. Nende kasutamise järelmõju surmab rohkem inimesi kui neid juurde tekkida saab. Sellisena Washingtonis sõlmitud kokkulepe on kõigiti teretulemast.

Gorbachev on põhiliselt kommunist ja oleme ise kommunismi vastased. Kuid Gorbachevi senised mõtted ja „ülesehitused" N. Liidus endas näikse lubavat, et Venemaa rahvas on võimeline sammuma edusuunas ja võimalikult ka vajalikus koostöös teiste rahvastega. Viimases väljendis oleks võimata lubadusi pakkuda enne kui Gorbachevi poolt lubadused leiavad täitmist. On ometi selge, et Gorbachev saab aru, mis teised rahvad temalt ootavad.

Valminud lepingu kohaselt tulevad kõik eelpool nimetatud taktikalised relvad hävitamisele lähema kolme aasta jooksul: N. Liidu poolt 683 ja USA poolt 364 missilit. USA paigutab oma kontrollaparatuuri missilite asukohtadesse ja ladudesse. Sama teeb N. Liit Lääne-Saksamaal, Inglismaal, Itaalias ja Belgias, kus missilid on paigutatud. Seda kontrolli tehakse 13 järgneva aasta jooksul. USA moodustab selleks treenitud grupi, 200-300 inimest, kes on alati valmis oma kontrolli teostama. Osa neist paigutatakse Votkinski linna, umbes 1000 miili ida poole Moskvat.

Samasuguselt paigutab N. Liit oma järelvalve grupi Utah'sse lääne poole Salt Lake City't nn. Magna tööstuse juurde, kus missileid on valmistatud.

See on õieti esmakordne, kus mõlemad pooled võimaldavad oma kontrolli teisele oma territooriumil ja tegelikult sõjatähtsatesse punktidesse. Sellega loodetakse teostada missilite likvideerimise inspektsioon mõlemal poolel. Missilitel kõrvaldatakse tuumalaengud, mille järel missilid tulistatakse vertikaalselt üles, kust langedes nad iseenda põletavad.

Kuid see on kõik alles algus, sest leping puudutab ainult 5% tuumarelvi. Järgi jäävad nn. raskekahurid, millega saab tulistada teineteise territooriumi ka üle ookeani. Paratamatult peavad vastaspooled jõudma ka nende relvade piiramise või likvideerimise juurde, kui tuumarelvade praegusel piiramisel üldse mõtet on. Selle küsimuse juurde loodetakse jõuda eeloleva aasta esimeste kuude jooksul.

On tunnuseid, et N. Liit on arenemas rahuliigutuste suunas ka teistel aladel. Esimese pääsukesena on Kremlist lendu lastud kavatsus oma väed ka Afganistanist välja tõmmata, kus on tehtud hävitustööd ligemale 8 aastat. Sõda Afganistanis on maksnud Kremlile (tulemusteta) kümneid tuhandeid mehi ja hulgaliselt relvi, mis on N. Liidule ainult koormuseks olnud.

V.

Aktuaalsel teemal

Kahtlemata on kogu maailma pilgud suunatud järgmisel aastal toimuvatele USA presidendi valimistele, kus maailma võimsama riigi hääletajad lähevad valimiskastide juurde, et valida president ja vabale maailmale poliitiline juht järgmiseks neljaks aastaks. Kuna senini ülesseatud kandidaatide hulgas puuduvad mõlemal parteil kogemustega mehed, nagu on seda senaator Sam Nunn, senaator Bill Bradley ja New Yorgi kuberner Mario Cuomo, kes kõik senini on keeldunud kandideerimast, siis nimetab USA ajakirjandus senini ülesseatuid irooniliselt „kääbusteks".

Demokraatidest on senini kandideerinud Michael Dukakis,–kreeka päritoluga pühaliku esinemisega Massachusetts'i osariigi kuberner, kes kiitleb oma osariigi majanduslikku olukorraga. Ta kasutas oma nõuandjaid rivaalsenaator Joe Biden'i kõrvaldamiseks ja tumestas sellega ka oma enda poliitilist tulevikku. Paul Simon — senaator, kes vanima demokraatliku kandidaadina loodab president Trumani-aegse poliitilise mõtlemisviisiga kindlustada endale koha presidenditoolil. Richard Gephardt — kongressi liige ja USA majandusliku isolatsiooni poliitika pooldaja, kes kaotamas oma ideedega partei poolehoidu. Albert Gore — senaator, kes 39-aastasena on noorimaks presidendi kandidaatide peres ja endale tähelepanu võitmiseks flirdib konservatiivsete ideedega. Jesse Jackson — baptisti õpetaja, kel vaatamata oma teistkordsele kandideerimisele ja suurele värvilise rassi pooldajaskonnale puudub partei juhtkonna toetus. Samuti kui eelmisel korral püüab ta flirtida valge rassiga endale pooldajate saamiseks, kuid on kaotanud delegaatide ja ajakirjanduse usalduse. Bruce Babbitt — endine Arizona osariigi kuberner, kinnisideedega, väljapaistmatu isik, kellel samuti kui Gore'il ja Gephardt'il puudub väljavaade täieliku demokraatliku partei toetuseks.

Vabariiklaste kandidaadid on ühtlasema ilmega, kuid samuti kui demokraatidel puudub ka neil väljapaistev isiksus, kellele kuulub valijaskonna usaldus. Samuti kui demokraatidel, on ka vabariiklaste parteil raske oma valiku tegemine senisest kuuest kandidaadist. George Bush — praegune abipresident, kes vaatamata oma truule kohusetäitmisele abipresidendina ja endise CIA direktorina, on Teise maailmasõja veteran, kuid arvestatakse isikliku otsustamisvõime puudust. On pahandanud organiseeritud tööliskonda oma väljendustega ja võib vaevalt loota nende toetusele. Kuigi on praegu oma partei kandidaatidest juhtival kohal ja omab küllaldaselt kapitali oma kampaania läbiviimiseks, on kriitikute märklauaks oma ebasündsate väljenduste pärast. Bob Dole — senaator ja vabariiklaste juht Senatis. Konservatiivse mõtteviisiga Teise maailmasõja veteran ja sõjavigastatu, kes on tahtejõuga kujunenud tõsiseks rivaaliks Georg Bush'ile.

Jack Kemp — Kongressi liige ja endine jalgpallimeeskonna liige. President Reagani majanduspoliitika tingimusteta pooldaja ja toetaja. Väljapaistmata oma isiklike ideedega. Pat Robertson — evangeelne pastor, kes samuti kui Jesse Jackson loodab oma usukaaslastele, kuid on kaotanud oma esialgse usalduse mitmesuguste vastuoluliste seletustega oma isiklikest usulistest tõekspidamistest. Al Haig — endine välisminister, kes oma riigitüürile pääsemise kogemusteks põhjendab Reagani lühikest asendamist pärast presidendile toimunud atentaadikatset. Ajakirjandus on negatiivsel seisukohal tema egoismi tõttu.

Pierre Du Pont III — endine Delaware osariigi kuberner, keda oma rikkusele, heale haridusele ja intelligentsile vaatamata ei peeta ajakirjanduse poolt soosikuks. Osaliseks põhjuseks on tema prantsusepärane eesnimi ja perekonna nimega seoses olevad suured keemiatööstused, millel korduvalt on olnud pahandusi keskkonna saastamise süüdistustega.

Ainukeseks teistkordseks presidendi-kandidaadiks on baptisti õpetaja Jesse Jackson, kes eelmistel valimistel killustas oma teravkeelsusega demokraatliku valijaskonna. Auahne Jackson, vaatamata oma varemale ebaõnnestumisele, on uuesti esile kerkinud ühe tugevama demokraatliku partei kandidaadina, hoides rangelt oma varemate vigade kordamisest, mis said talle saatuslikuks eelmisel korral. Arvestades valge valijaskonna suurt osatähtsust, püüab nüüd Jackson sõbralikult parandada varemalt esiletulnud lahkarvamisi ja tülisid demokraatlikus parteis, mille põhjustajaks oli ta ise 4 aastat tagasi. Kuigi Jacksoni pooldajaid arvestatakse 75% värvilisest valijaskonnast, ei kuulu nende hulga värviliste poliitilised ja seltskondlikud tegelased, kelle usalduse ta on kaotanud oma valgele rassile silmategemisega. Osava kõnemehena on Jackson suutnud senini üles kütta oma kogunemistest osavõtva suurearvulise töölistest koosneva kuulajaskonna, vaatamata ametiühingute juhtkonna vastuseisule.

Iisraeli valitsus pidevalt mõjstab hukka piinamise ülestunnistuste saamiseks diktaatorlike riikide poolt ja on selle kasutamise vastu Iisraelis. Vaatamata sellele retoorikale, esineb ka Iisraelis inimõiguste rikkumisi, ja kõrgemate poliitikameeste teadmisel, nagu see selgus hiljuti Riigikohtu poolt 7-aastase vangistuse järel vabastatud moslemiusulise Iisraeli armee ohvitseri tunnistusest. Tema ülestunnistus olematus riigireetmises oli piinamistega välja pressitud Iisraeli salapolitsei „Shin Bet'i" poolt. Valitsuse 3-liikmeline komisjon „Shin Bet'i" tegevuse uurimiseks leidis piinamise kasutamise ülestunnistuste saamiseks olevat tarbekohase ja kiitis heaks „Shin Bet'i" kohusetruuduse riigivaenlaste paljastamisel.

H. KIVI

Prantsuse ajaleht:

„Helsingi grupp" ei juhtinud meeleavaldust Riias

USA Kongressi otsus viis rahvuslasi „põranda alla"

Ametlikul vastudemonstratsioonil ainult 2000 osavõtjat

PARIIS — Tugev politseivalve. Kaugemal, langevas öös „Vabadussammas". Miilitsad ja nende abilised takistavad mälestusmärgile lähenemist. Üks villasesse mantlisse mähkunud daam seisab miilitsate vastas öeldes, et jääb sinna nii kaua kui ta jalad vastu peavad. — Raporteerib päevalehe „Le Figaro" erikirjasaatja Denis Legras Riiast.

— Sel 18. novembril ei ole mingit erilist vaimustust Läti 69-nda iseseisvuse aastapäeva puhul, kui Läti sai välja vene impeeriumist. Umbes tuhat miilitsat ja 3 või 4 korda rohkem „druznikku" on saadetud siia, et ära hoida juuni ja augusti kuus aset leidnud meeleavalduste kordumist. Tookord mälestati kahte teist traagilist tähtpäeva selle väikse Balti rahva ajaloos: Vene-Saksa pakti sõlmimist ja 1941. aasta küüditamisi.

Sellest 1935. aastal värskelt saadud vabadusele püstitatud Mälestussambast hoitakse eemal rahvast kes kogunenud rohkearvuliselt: siin on arglikke pealtvaatajaid kes kardavad kokkupõrkeid ja linnainimesi igas vanuses kes eemalt vaatavad samba tippu. See arvukas inimeste kohalolemine näitab juba hukkamõistet. Meeleavaldus on vaikne kuid siiski sümboolsem kui möödunud suvel selle endise elu mälestusmärgi jalale pandud lilled.

„TULIN VAATAMA VABADUST"

Meie küsimusele: „Mis te siin teete?", vastab teatava kurbusega üks pensioneeritud daam, kes tuli ühest eeslinnast, olles kuulnud „Ameerika Häälest", et siin korraldatakse meeleavaldus: „Ma tulin kaugelt vaatama vabadust." Ta ei olegi lätlanna vaid ukrainlane kes juba 30 aastat elab Riias. Ta lisab veel: „Ma olen siin solidaarsuse mõttes." See naine ei ole kindlasti mingi korda rikkuma tulnud dissident, nagu seda väidab kohalik ajakirjandus. Kahte eelmist demonstratsiooni korraldanud „Helsingi grupp 86" keeldus eile andmast juhtnööre. Üks nende peamistest juhtidest, Martins Barkans, assigneeriti eile tema kaugel asuvasse elukohta. Kõik „aktivistid" hoidusid ühisel kokkuleppel end eemal provokatsioonist.

Teised „informaalsed grupid" selle vastu aga leidsid endale ootamatu kuulajaskonna ametliku pressiagentuuri Novosti poolt kohale kutsutud poole tosina pressikorrespondendi näol, kes tulid siia Moskvast selle aastapäeva puhul.

Nii toimuski ebareaalne vaatemäng, kus mitme vaatega inimesed avalikul platsil julgesid nõuda härdalt ja vahel isegi parodeerides tõsiasju mida nad tavaliselt ei oleks julgenud isegi sosistada kodus. Keegi nõuab mälestussamba püstitamist Stalini poolt küüditatuile, üks teine teeb ettepaneku referendumi korraldamiseks, et teada saada kas Läti kuulub N. Liitu või mitte ja keegi kolmas denuntseerib „aparatšikuid" kes organiseerivad linnas kokkupõrkeid kõrgemalt poolt pealesunnitud demokraatliku tuule takistamiseks.

KARDETI SÜÜDISTUSI

Vahepeal on aga Vabadussamba ümbrusest saanud ruutkilomeetri suurune „no man's land", ümber piiratud tugevaist politseiüksustest. Kui keegi proovib kõnelda suure politseijõu üle hämmastunud pealtvaatajatega, siin on ta kohe mõne sekundiga hallis ja punases mundris meestest ümber piiratud ja eemale surutud. Neile nähtavasti ei tähenda Moskvast propageeritud õigus informatsioonile mitte midagi.

Ainukeseks lubatud manifestatsiooniks pakutakse siis partei poolt organiseeritud kokkutulekut Lenini lätlastest rahvuskaartlaste auks püstitatud ausamba ees. Selle vastumanifestatsiooni sihiks on paljastada ameeriklaste segamist Läti vabariigi siseasjadesse. Siia oodati 10.000 inimest, kuhu aga tuli vaevalt 2.000.

Ameerika Kongressi otsus, teha 18. novembrist „Vabaduspäev", oli siin häiriv. See otsus viis „põranda alla" neid, kes kartsid süüdistust, et nad on Washingtoni käsilased kes kasutavad ära „glasnosti" nõudes õigust mälestusele.

(Vaba tõlge vaatlejalt Pariisis)

Interac Plus System CU Automated Teller

KASUTAGE OMA TORONTO EESTI ÜHISPANGA ARVET ÜLE KANADA JA USA!

Nüüd on võimalik CUCARD rahakaardi kaudu raha välja võtta Teie Toronto Eesti Ühispanga arvelt ülalnimetatud automaatkassadest üle Kanada ja USA.

INFORMATSIOONIKS HELISTAGE 465-4659

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario M4K 2R6
Credit Union

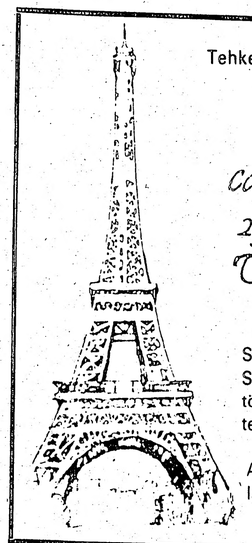

Tehke oma pühadeostud eestlastele tuntud
Petit Paris
cake and coffee shop inc.
2384 Bloor Street W
Toronto Ont (416)769 9881
1/2 blokki idapool Jane'i subway'd
Suurepärased TORDID, KOOGID, KÜPSISED, SAIAD ja ŠOKOLAADID — kõik oma tööstuse saadused. Me müüme ka importeeritud šokolaade ja maiustusi.
Avatud: esmaspäev, teisipäev, kolmapäev, laupäev 9.00–6.00, neljapäev 9.00–7.00, reedel 9.00–9.00

Suures valikus sobivaid jõulukinke
THE SCANDINAVIAN SHOPPE
235 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886
Omanikud eestlased.

VUARNETS FOR CHRISTMAS.

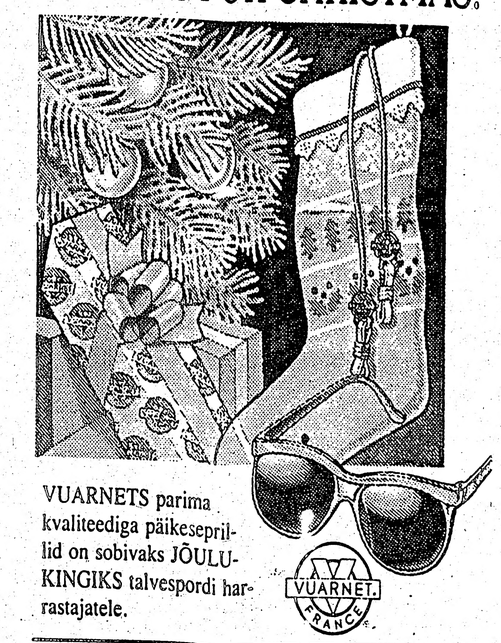

VUARNETS parima kvaliteediga päikeseprillid on sobivaks JÕULUKINGIKS talvespordi harrastajatele.
VUARNET FRANCE
OPTIK RATAS
219 Danforth Avenue, Toronto, Ontario M4K 1N2
465-6251

EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ✪ Ülelinna kohaleviimine

ROYAL LEPAGE
Royal LePage Real Estate Services Ltd Realtor
1176 Yonge Street
Toronto, Ontario
TELEFONID:
kontoris 961-4444
kodus 921-3245
ESINDAJA:
ANNE LEIUS

EELK uue konsisto
abipresident Ivar P
sident peapiiskop
Seisavad: Assesso
Jaak Reesalu, praos

Uu

STOCKHOLM – E
gu on kinnitanud pe
rad Veemi poolt
konsistooriumi uue
tepaneku poolt anti
vastu kolm häält ja
liige pani hääle ma
Konsistooriumi k
ga aastatel 1987–92
piiskop Konrad Veer
konsistooriumi pres
Karl Raudsepp (Kan
dent Ivar Paljak (St
Vaimulikud asse
Udo Petersoo (Kana
Jaak P. Reesalu (Göte
Tõnis Nõmmik (Kan
Ilmalikud asse
Mänd (Stockholm),
(Stockholm), maja
Jaan Vilval (Stockho
Konsistoorium o
määruste §38 järgi
seega mitte esindaj
sistooriumi otstarbe
sioneerimise seisuk
selt tähtsad teisalt ta
koostööks ning EELK
janduslikke võimalu
vajadus vältida suur
Konsistooriumi k
kas plenaarkoosolek
siaalkoosolekud. Pe

Robert Conquest, A
Prantsuse P.E.N. klu

International'i presid
Maximov. Paris Forum
seerijaid, ajakirja „Con
ja/toimetaja oli kunagi
ke Liidu liige Moskvas
tähendab ta, et igal ma
kel oma probleemid.

.... Nagu suur Pe
Mario Vargas Llosa, hil
ohusta Ladina-Ameerik
tänapäeval niipalju va
mi vangla kui võimalu
tuuriministriks! Kirjani
kohanemisohu vastu r
talitarismi poolt pakut
vaid ka demokraatliku
materialismile. Igal juh
aga gulagiks ka siis, ku
dud töörahva huvide ka
käändel. Samavõrra jä
vägivallaks isegi huma
tuses, ja diktatuur dik
kardinali kuube kande
üldiselt ja kirjandusel e
kaks valikut: kas jäädа
baduse valvuriks või de
ja olla depotismi sulane.
malus puudub ... Kr
vaimset vastupanu rohk
vi."

Konverentsi kava alga
tavate-ülevaatlike ett
Prantsuse vastupanuliiku
sa okupatsiooni ajal isik
vatupanus aktiivselt os

EELK uue konsistooriumi liikmed. Istuvad, vasemalt: Konsistooriumi abipresident Ivar Paljak, piiskop Karl Raudsepp, konsistooriumi president peapiiskop Konrad Veem ja majandusassessor Rein Puusepp. Seisavad: Assessorid Vello Mänd, Esmo Ridala (peasekretär), õp. Jaak Reesalu, praost Udo Petersoo, õp. Tõnis Nõmmik ja Jaan Vilval.

Uus EELK konsistoorium õnnistati ametisse

STOCKHOLM – EELK kirikukogu on kinnitanud peapiiskop Konrad Veemi poolt esitatud EELK konsistooriumi uue koosseisu. Ettepaneku poolt anti 43 häält, selle vastu kolm häält ja üks kirikukogu liige pani hääle maha.

Konsistooriumi koosseis on seega aastatel 1987–92 järgmine: peapiiskop Konrad Veem (Stockholm), konsistooriumi president, piiskop Karl Raudsepp (Kanada), abipresident Ivar Paljak (Stockholm).

Vaimulikud assessorid: praost Udo Petersoo (Kanada), abipraost Jaak P. Reesalu (Göteborg), õpetaja Tõnis Nõmmik (Kanada).

Ilmalikud assessorid: Vello Mänd (Stockholm), Rein Puusepp (Stockholm), majandusassessor, Jaan Vilval (Stockholm).

Konsistoorium on EELK põhimääruste §38 järgi kirikuvalitsus, seega mitte esindajatekogu. Konsistooriumi otstarbekohase funktsioneerimise seisukohalt on oluliselt tähtsad teisalt tahe sõbralikuks koostööks ning EELK kasinaid majanduslikke võimalusi arvestades vajadus vältida suuri kulusid.

Konsistooriumi koosolekud on kas plenaarkoosolekud või partsiaalkoosolekud. Peapiiskopi asukohas võivad toimuda mõlemad. Piiskopil on vajaduse korral võimalik pidada partsiaalkoosolekuid koos kahe Põhja-Ameerikas asuva assessoriga.

◍

STOCKHOLM — Pühapäeval 29. novembril õnnistati peapiiskoplik kus Jakobi kirikus ametisse uus EELK konsistoorium. Jumalateenistusel teenisid peapiiskop Konrad Veem, assessorid Tõnis Nõmmik ja Ingo Tiit Jaago. Jutlustas assessor praost Udo Petersoo. Jumalateenistust kaunistas lauluga Stockholmi Eesti Naiskoor Harri Kiisk'i juhatusel.

Päev enne toimus uue konsistooriumi esimene koosolek, kus käsitati mitmesuguseid EELK küsimusi terve maailma ulatuses. Muu hulgas võeti teatavaks õpetaja Gustav Piiri asumine Saksamaale järgnevaks viieks aastaks, kinnitati õpetaja Thomas Vaga oma Lakewoodi ametikoha kõrval ka New Yorgi Pauluse koguduse hooldajaks õpetajaks ja määrati kand. Arno Talistu prof. dr. Arthur Vööbuse juurde Chicago Pauluse koguduses prooviaastale alates 1. augustist 1987, kus ta sellest ajast alates on ka juba teeninud.

Robert Conquest, Arved Viirlaid ja Paris Forum'i idee algataja, Prantsuse P.E.N. klubi president René Tavernier.

Pariisis anti . . .

(Algus esiküljel)

International'i president Vladimir Maximov. Paris Forum'i üks organiseerijaid, ajakirja „Continent" asutaja/toimetaja oli kunagi Vene Kirjanike Liidu liige Moskvas. Huumoriga tähendab ta, et igal maal on kirjanikel oma probleemid.

„. . . . Nagu suur Peruu prosaist Mario Vargas Llosa, hiljuti märkis, ei ohusta Ladina-Ameerika kirjanikku tänapäeval niipalju vaenuliku režiimi vangla kui võimalus saada kultuuriministriks! Kirjanik on kaitsetu kohanemisohu vastu mitte ainult totalitarismi poolt pakutud eelistele, vaid ka demokraatliku ühiskonna materialismile. Igal juhul jääb gulag aga gulagiks ka siis, kui see on loodud töörahva huvide kaitsmise ettekäändel. Samavõrra jääb vägivald vägivallaks isegi humanismi teenistuses, ja diktatuur diktatuuriks kardinali kuube kandes. Kultuuril üldiselt ja kirjandusel eriti on ainult kaks valikut: kas jääda erksaks vabaduse valvuriks või degenereeruda ja olla depotismi sulane. Kolmas võimalus puudub . . . Kreml kardab vaimset vastupanu rohkem kui relvi."

◍

Konverentsi kava algab sissejuhatavate-ülevaatlike ettekannetega Prantsuse vastupanuliikumisest saksa okupatsiooni ajal isikuilt, kes ise vatupanus aktiivselt osalenud kas vatupropagandas või relvaga. Erilist rõhutamist leiab sõna kasutamine võitlusvahendina nagu see toimub praegu analoogiliselt N. Liidus ja eriti mõjuvalt Ida-Euroopa satelliitrikides ja Baltimaadel.

Pikemas ülevaates prantsuse vaimuinimeste vastupanust ütleb René Tavernier:

„Tahan kõnelda teile tõde nagu see kristalliseerunult mu meeles ja südames. Vana, varsti sureva mehena ei ole mul vajadust kellelegi meeldida ega midagi varjata. Meie kirjanike, kunstnike ja teiste intellektuaalide hulgas oli julgeid võitlejaid okupatsioonivõimu vastu, kuid palju leidus ka vaikijaid ja lipitsejaid, kellele oma ridade trükis ilmumine oli tähtsam kui rahva vabadus ja igasugused põhimõtted. Eriti häbiväärseks pean ma kirjastajate koostööd okupantidega. Kuid kirjastajad ei hooli sageli tõest ja kirjanduslikest väärtustest ka tänapäeval mitte — teenistus teostelt määrab nende eluõiguse, mitte kvaliteet . . . Ameerika on meile hirmuäratavaks näiteks, kuid kas on olukord Euroopas parem? . . ."

Mulle Lugano P.E.N. kongressil eriti lähedaseks saanud prantslase süüdistus on raske ja julge. Ta tervislik olukord tundub seekord parem ja haigla õe asemel saadab teda abikaasa, kuid ta pole kaugeltki terve, vältides pikemaid keskustelusid igaühega. Esimese päeva õhtul otsib ta mind siiski üles, teatades, et ta pole mu kingitust — Põhja-Ameerikas äsjailmunud teost, „The Wolf of the Kremlin: The First Biography of L.M. Kaganovich", päeva kestel mitte kaotanud. Meie viimasel kohtumisel konverentsi lõpul teatab ta sama hoolikusega, et on vaadanud talle suvel läkitatud videofilmi, „The Estonians: For the Record", ja küsib luba selle näitamiseks oma kolleegidele.

◍

Huvitava ja meile suhteliselt siiski vähetuntud „õppetunni" järel prantsuse vastupanuliikumisest pöördub konverentsi tähelepanu täies ulatuses N. Liidule ja Ida-Euroopale — resistents-liikumisele ja põrandaalusele seal. Viimases on eriti imponeeriv Poola, kus keelatud trükiste arv ulatub tuhandetesse — lendlehtedest mahukate raamatuteni ja videofilmideni. Märkimisväärseks tuleb pidada ka Lech Walesa saadetud julget telegrammi, millega ta tervitab Paris Forum'it, soovides üritusele õnnestumist.

ARVED VIIRLAID
(Järgneb)

MASTERCRAFT
PAINTING & DECORATING
Läti-Eesti firma
Soodsad hinnad – 30 aasta praktika
Helistage 439-2538

„Kodanliku . . ."

(Algus esiküljel)

Huvitav on, et ajakirjanik ei toetu enam väidetele töörahva ülestõusust. „On vaieldamatu ajalooline tõsiasi, et Punaarmee kohalolek ja Nõukogude valitsuse otsesed nõudmised valitsuse väljavahetamise kohta mängisid 1940. aasta sündmustes väga otsustavat osa."

Lääne arvamus on alati olnud, et eesti kommunistid olid sündmuste märkamatud kõrvaltvaatlejad. Nüüd „Sirbi ja Vasara" kirjanik väidab sedasama. „Eestimaa Kommunistlik Partei, kelle Nõukogudemaal asunud juhtkonna enamik represeeriti 1937.a., ei oleks oma sajakonna Eestis olnud liikmega kuidagi toime tulnud kodanliku riigi armee, kaitsepolitsei ja riigiaparaadiga.

Poliitiliselt vastutustundlikult käitus antud olukorras president K. Päts (ja) vastuseks Nõukogude valitsuse nõudmisele kirjutas ta alla J. Vares-Barbaruse, rahvavalitsuse moodustamisele."

Eriti ülatav on, et ajakirjanik teeb puhastustööd Pätsi valitsuse süsimustaks võõbatud maine kallal. Ta tuletab meelde, et Pätsi valitsemisajal ei tapetud ühtki kommunisti ja suurem osa vangis olnud parteiliikmetest amnesteeriti 1938. aastal.

Kommunistid olid olnud 1924. aastal toimunud riigipöörde katsetuse telgitaguses.

VABARIIKI PUHASTATAKSE

Eelpool mainitust veelgi positiivsemat suhtumist 1918 - 1940. aastani kestnud Eesti Vabariiki võib viimasel ajal näha üsna laialdaselt. Ajajärgust varem kasutatud „kodanliku diktatuuri" nimetusest hakatakse loobuma, niisamuti kui näiteks määratlusest „iseseisvuse ikke all", milles peegeldub domineerinud keelepruuk.

Nüüd paistab, et neutraalne nimetus „Eesti Vabariik" tuleb tagasi kasutusele samal ajal kui ajajärgu mustamist hakatakse kummutama.

Näide muudatustest on ilmunud Eesti NSV Teaduste Akadeemia ja Eesti NSV Kirjanike ajakirjas „Keeles ja Kirjanduses" hiljuti välja antud lai võrdlev artikkel olukorrast. Jutus tõstetakse esile eriti ebapüha tõde: Nõukogude Eestis on ilmunud tänapäeval igal aastal silmapaistvalt vähem raamatute tiitleid kui kodanluse aja lõpul, 1930. aastatel! Arengu tagurpidist kulgemist mööndakse nüüd avameelselt.

Ajastu muutmisest räägivad omamoodi tänavu sügisel ka Tallinna ja Tartu teatrite repertuaari võetud näidendid. Nüüd võib otsest tõtt rääkida nii 1941.a. ja 1949. a.toimunud suurtest küüditamistest kui ka metsavendade sissiliikumise tegevusest. Ka emigrantide maine on avalikkuse ees tublisti puhastada saanud.

AASTAPÄEV LÄHENEB

Ajalookirjutamise värskemaid ja üllatavamaid liberaliseerimise tunnusmärke võib näha võimude reageerimises küdevale rahulolematusele. Augustis purskasid tunded esile kui Tallinnas nõudis suur meeleavaldajate rahvamass Molotov-Ribbentropi lepingu salaprotokolli avaldamist.

Meeleolu rahustamiseks tarvitsetakse nüüd järeleandmisi. Eriti kuna Eesti Vabariigi asutamise 70. aastapäev tuleval veebruaril on ähvardavalt lähenemas.

Samal ajal kuulutatakse välja — nii nagu seda teeb „Sirbi ja Vasara" ajakirjanik — et Nõukogudemaa vastu suunatud opositsioonivaim tuleb välja kitkuda.

(See) tähendab olla opositsioonis Gorbatšovi liiniga. (See liin, mis annab ka eestlastele) võimalused avalikult võidelda rahva tuleviku, tõe ja õiguse eest."

Tuhanded võtsid osa demonstratsioonist Molotov-Ribbentrop pakti aastapäeval Tallinnas.

Meeleavaldus ka Pärnus

Pühitsetud kohad Eestimaal

Mitmelt poolt on meieni jõudnud sõnumeid Pärnus 7. novembril toimunud meeleavalduse kohta. Eestist Stockholmi „Eesti Päevalehele" antud teadete järgi kogunes Pärnus Riia maantee äärsele kalmistule kella 7 paiku 2000 kuni 3000 inimest. Meeleavalduse kohaks oli valitud Vabadussõjas langenud Eesti sõdurite haudada ümbrus. Levitati rahvusliku sisuga lendlehti. Haudadele asetati lilli ja küünlaid.

Pärnu surnuaias on sellel kohal, kus toimus meeleavaldus, eriline tähendus. Seal asus see Eesti Vabadussõja mälestussammas, mille kommunistid lõhkusid 1941. aastal. Ausammas oli eesti kuulsa kujuri Amandus Adamsoni üks väljapaistvam töö. Kunstnik kasutas selle kujude ja bareljeefide loomisel ema ja poegade teemat, mis oli inspireeritud sellest, kuidas ikka ja jälle on emad pidanud oma poegi saatma sõtta oma kodu ja rahva vabaduse kaitseks.

KUJUR ADAMSONI LOOMING

Kujur A. Adamsoni loomingust on tuntumaid „Russalka" Tallinnas, Upu-tatud Laevade monument Sevastoopolis, ausambad F.R. Kreutzwaldile Võrus ja L. Koidulale Pärnus. Pärnu Vabadussõja ausammas oli kunstnikule üks südamelähedasem. Tema elutee aastatel 1855 - 1929 käis läbi paljude Euroopa kunstikeskuste ja tema viimane kodu oli Paldiskis. Kuid viimase soovi kohaselt maeti ta Pärnusse oma loodud Vabadussõja mälestussamba kõrvale. See oli tema rahva vabaduse sümbol.

Amandus Adamsoni haud ja selle ümbrus korrastati kuuekümnendatel aastatel. Haual on neljakandiline poleeritud graniidist kivi. Plats, millel asus ausammas, on tühi. Sellest lõuna pool on Eesti sõdurite hauad oma sammaldunud marmorplaatidega. Need hauad korrastati Pärnu Muinsuskaitse Seltsi entusiastide poolt selle aasta suvel. 16. septembri „Noorte Hääles" hurjutab mingi KGB ametnik, kasutades varjunime, Tiit Madissoni selle eest, et tema organiseeris Eesti sõdurite haudade korrastamise. Nüüd, kui T. Madisson on välja saadetud, on selge, et peale tema on seal tegev päris suur ja teovõimas rahvahulk.

ROHKESTI RAHVAST KALMISTUL

Pealtnägijate hinnangu järgi olnud kalmistu ümbrus täis kaugemalt tulnute sõiduautosid. Selle järgi me teame nüüd, kui suureulatuslik oli üritus ja selle ettevalmistamine.

Linnavõimud olid kutsunud kokkutulnuid kesklinna vana raekoja juurde, kus abilinnapea oli vastanud rahva küsimustele. Küsimused ei olnud kerged vastata. Miks lõhuti ausammas, see suur kunstiteos? Miks ei jätku lihakaupu poodides? Miks ei jätku eestlastele neid kaupu, mida Eestis toodetakse rohkem kui oleks vaja oma elanikele? Kuhu läheb?

Meeleavalduse üksikasjad ei ole veel meieni jõudnud. Ilmselt oli selleks ametlik luba. Järgmisel päeval kohal käinud inimesed nägid seal veel mahavõtmata prožektoreid. Kas need olid seal selleks, et KGB saaks osavõtjaid paremini pildistada? Aga see polegi enam tähtis. Nagunii teab KGB ühelt poolt ja rahvas teiselt poolt, et sellisel juhul on tõesti 98% inimestest eestimeelsed.

V. KALEP

Toronto Eesti Meeskoori pop-kontsert

Pühapäeval, 6. detsembril oli Eesti Maja suur saal jälle tulvil muusikasõpru. Kontsert algas O. Merikanto loodud ja R. Toi poolt meeskoorile seatud lauluga „Meri". Klaverisaatjaks oli noor pianist Lembi Veskimets. Avapalale järgnesid: „Laevnik" — (M. Lüdig), „Mu süda" — (A. Kapp), ja „Kuldrannake" — (A. Läte).

Alt Estra Väli-Ploompuu esitas Charles Kipperi klaverisaatel A. Karindi — „Üle vee" ja J. Zeigeri — „Viire takka", saades teenitult tunnustava aplausi.

R. Toi poolt meeskoorile seatud H. Meri — „Kalurite laul" klaverisaatjaks Urve Voitk, käsitades seda suurt instrumenti vanameistri osavusega.

Koorisolistiks J. Simmi „Oma saare" esitamisel oli Avo Kittask, kavas ettenähtud Andrus Voitki asemel, kes tervislikel põhjustel ei saanud esineda. Ka kordamine ei suutnud vaigistada kestvat aplausi.

Poolaja viimase palana esitati V. Kapp'i poeem — „Põhjarannikul". Klaverisaatjaks oli Heli Leesment.

Pärast lühikest vaheaega kogunes jälle lavale meeskoor, esitades rea tuntud meeskoori laule C. Kipperi juhatusel, alates A. Rizziuse bravuurse lauluga „Rõõmsad laulumehed", millele järgnes M. Saare rahvaluule ainetel loodud „Hiir hüppas, kass kargas". T. Vettiku „Kuu" tuli aplausi vaigistamiseks korrata. Johannes Bahmsi „Hällilaulule" järgnesid R. Ritsingu „Kõrr, kõrr kõrtsi naine" (tuli korrata) ja Gustav Suitsu sõnadele loodud jõuline „Mehed". Lisapalana jõulumeeleolu tekitamiseks laulis meeskoor veel T. Toi „Jõululaulu", „Oh ime, mis valgus" ja „Püha öö", viimane C. Kipperi poolt mängitud klaverisoologa.

Koorijuht Charles Kipper sai lisaks väga tunnustavale aplausile suure lillekimbu. Lillekimbud said ka noored pianistid-klaverisaatjad: Heli Leesment, Urve Voitk ja Lembi Veskimets, solist Estra Väli-Ploompuu ja koorisolist Avo Kittask. Toronto Eesti Segakoor õnnitles Meeskoori tervitussõnade ja lilledega.

Toronto Eesti Meeskoor näitas jälle, et ta on võimeline viljelema eesti meeslaulu, kuigi laulumeeste juuste värv on muutunud heledamaks ja kõlavärving pisut tumedamaks.

O.H.

Toronto Eesti Meeskoori pop-kontserdil astuti lilledega klaverisaatjaid, eesreas, vasakult: Heli Leesment, Urve Voitk, Lembi Veskimets, koorijuht Charles Kipper, solist Estra Väli-Toompuu ja koorisolist Avo Kittask.

Foto — O. Haamer

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

JÕULULAUALE ostke meilt —
- martsipan-jõulutorte (käbikujulisi) ploomikoogikesi (tarts), kardemonisaiu, kringleid jne.
- verivorsti, sinki, juustu, konserve jm.

Soome pagariäri
HILLSIDE BAKERY
2851 Lawrence Ave. E. (Brimley) Scarboro
Tel. 261-2238
Omanik Ake M. Saarinen

Ohvitseride Kogu peakoosolek Kanadas

Vabadusvõitluseks tuleb rahvas aktiviseerida

Eesti Ohvitseride Kogu Kanadas pidas oma aasta peakoosoleku Toronto Eesti Majas pühapäeval 22. nov. Koosolek algas ettenähtud ajal, sest kvoorumiks ettenähtud liikmete arv oli varakult kohal. Koosoleku avas esimees kapt. A. Nõmmik, soovides koosolekule head kordaminekut ja elavat mõttevahetust. Koosoleku juhatajaks valiti kapt. H. Kore ja protokollijaks vanem-ltn. E. Reinas. Vaikse leinaseisakuga mälestati aasta jooksul manalasse varisenud kogu liikmeid ja siis asuti päevakorra juurde.

Tegevus- ja kassaaruanded kinnitati esitatud kujul. Samuti kinnitati eelarve. Pikemaid sõnavõtte esines tegevuskava juures. Traditsioonilistest kokkutulekutest otsustati korraldada aastavahetuse koosviibimine Tartu College'is 15. jaan. Sõjakooli aastapäev Toronto Eesti Majas aprillikuul ja Suvepäev Jõekäärul, ltn. Ründva ja tema naabri suvila juures 13. ja 14. augustil. Esimees soovitas kogu liikmetel elavalt võtta osa ka teiste eesti organisatsioonide tegevusest, eriti neist, mis taotlevad eesti välisvõitluse aktiviseerimist.

Juhatus valiti tagasi endises koosseisus, selle vahega, et Ottawasse elama asunud ltn. J. Luige asemele valiti juhatuse tagavaraliikmeks ning ürituste komisjoni ltn. L. Juhani. Kapt. Nõmmik selle juures mainis, et tulevast aastast alates ta asub kokkuvõtteid tegema oma elust ja asemele tuleb noorem mees.

Pikema sõnavõtuga esines kohal algatatud küsimuste juures esimees kapt. Nõmmik. Ta kritiseeris meie senist, tigusammul edenevat välisvõitlust, luges vajaliseks eesti ühiskonna koondamist ja aktiviseerimist, et see mitte ei sulaks asukohamaa rahvasse. Vaatleja staatuse saamiseks ÜRO organisatsiooni juurde tuleb elustada käendajate leidmist ÜRO liikmesriikide juures ja toetusallkirjade korjamist asukohamaa rahva juures. Et see tõeliselt tulemusi annaks, tuleks kaasa tõmmata rahvusvaheliselt tuntud isikuid, nagu Peter Worthington Kanadas, William Buckley Ühendriiges, Nikolai Tolstoi Inglismaal, krahv Habsburg Saksamaal, Andres Küng Rootsis, Raivo Kalamäe Austraalias ja mõned teised. Nende avalikud esinemised ja kirjutised kohalikes ajalehtedes aitaksid palju kaasa käendajate leidmisele ja toetusallkirjade korjamisele.

Kõneleja pidas soovitavaks, eestlaste ja nende organisatsioonide juhatuste vahel arusaamiste ühendamiseks, et tuleks silmapaistvamatel teadlastel mitmetel aladel moodustada eriline kogu, kus kitsamas ringis selgitatakse, kuidas ühte või teist üritust korraldada andmaks maksimaalseid tulemusi. Ettekandele järgnesid elavad läbirääkimised. Ltn. H. Meret luges vajaliseks esimeses järjekorras suurendada rahalist panust välisvõitluslikuks tegevuseks. Ta soovitas, et kogu liikmed teeksid Eesti pangas korralduse, enese hoiuste protsentidest iga aasta lõpul 5% anda üle Eesti Fondile. See oleks märgatamatu annetus, aga võiks välisvõitluseks anda kuni $80.000 aastas. Pikemalt peatuti veel Ohv. Kogu koosseisu noorendamise võimaluste juures ja mis teha siis kui kodu vananeb praeguses tempos.

Esimesena tegi korralduse Eesti Ühispanga juhatusele Ohvitseride Kogu esimees A. Nõmmik 5% ülekandmiseks oma pangahoiuse intressidest Eesti Sihtkapital Kanadas arvele, rahvusliku välisvõitluse toetamiseks.

Vabadusvõitluse Nädala aktus Hamiltonis. Vasakult – gdr. Hilja Kuutma, August Jurs, dr. Roy Till, õp. Tiit Tralla, organist Eva Rammo. Foto – Adar Woode

Eesti laps vajab kasvamiseks rahvuslikku mulda ja perekondlikku päikesepaistet

Vabadusvõitluse Nädala aktus Hamiltonis

Hamiltoni eesti organisatsioonide ühisüritusena ettenähtud Vabadusvõitluse Nädala päevaks oli valitud pühap. 29. nov., mil kohe pärast pealelõunast jumalateenistust siirduti kiriku alumises saali toimuvale aktusele.

Lühikese ajaga täitusid kõik istmed saalis üles seatud laudade taga ja pärast seda, kui külalisõpetaja Tiit Tralla, kes asendas parajasti Rootsis viibivat kodu-õpetajat Tõnis Nõmmikut, oli ütelnud avapalvuse — kandsid nobedad perenaised laudadele kohvikannud, võileivad ja küpsised, mida lahked daamid Pensionäride Klubi esimehe Mein Pihlaka hoolsal organiseerimisel olid rikkalikult kokku toonud.

Põgusa kehakinnituse järel teadustaja Merike Koger andis sõna Hamiltoni E. Seltsi abiesimehele Roy Tillile, kes sisse juhatas aktuse käigu, avaldades veendumust, et paguluses sündinud eesti noored vajaduse korral üles näitavad samasugust isamaa-armastust ja vaprust, nagu seda tegid omal ajal nende vanemad.

Hamiltoni Võitlejate Ühingu esimehe Aug. Jursi üleskutsel laulsid koosolijad üheskoos Vabadussõja hümni kolmanda salmi: „Eestimaa su mehemeel . . .", ning austuseavalduseks ette kutsutud Vabadussõja veterani Karl Ranna rinda kinnitas lilleõie pr. Hilda Sepp.

Kavalises osas Ivar Rammo luges ette katke ilmumisel olevast sõjaraamatust: „Eesti Vabadusvõitlejad II maailmasõjas". Katke manas esile elavalt ühe ägeda lahingustseeni Tšerkassi rindelt, kus Narva Pataljoni koosseisu kuuluvad eesti mehed hävitasid suure vene tankiüksuse peaaegu jäägitult. 43-st suurest tankist pääses minema ainult üks.

Siis kogunes lavale Hamiltoni Segakoor, lauldes Olaf Kopvillemi juhtimisel 3 laulu. 1) „Requiem — Topman; 2) „Püha, põline ja üllas" — Aavik; 3) „Laul Põhjamaast" — Winter.

Senise tava kohaselt on aktuse kõnelejateks olnud peamiselt mehed. Seekord võisid aga Hamiltoni eestlased selle osa täitjana näha ühte õrnemasoo esindajat, kelleks osutus Torontost kohale sõitnud tuntud noorsootegelane — Kanada Gaidide Maleva lugupeetud juht gdr. Hilja Kuutma.

Oma ladusas, selgesõnalises ja mõtterikkas ettekandes, mida kohalviibijaid jälgisid suure tähelepanuga, esitas kõneleja eriti tabavalt eesti noorsoo kasvatuslikke põhimõtteid. Ta ütles, et nii nagu kohev ja rammus muld on vajalik viljaterale kasvamiseks, nii vajab ka laps jõudsaks ja edukaks arenemiseks rahvuslikult häälestatud ja tegutsemistahtelist ühiskonda. Samuti nagu taim vajab soojust ja päikesepaistet, nii on ka lapsel vaja isamaalise meelsusega vanemaid ja vanavanemaid, kes lapsele sisendavad eestluse vaimu. Just sellised tingimused on vajalikud, et noorest sirguks hea inimene ja väärtuslik liige meie eesti ühiskonnale. Eriti tähis on et eesti kodus valitseks tugev rahvuslik vaim. Kõneleja sai tugeva ja kauakestva aplausi osaliseks.

Lõppsõnas A. Jurs tänas kombekohaselt aktuse kava täitjaid, neid eraldi esile tõstes. Muidugi kiitis ta ka einelauale annetajaid ja ettekandjaid ning samuti publikut, kes sellele hästiõnnestunud üritusele nii rohkearvuliselt olid kaasa elanud.

Aktus lõppes ühiselt lauldud rahvushümniga.

Eesti skautlus Kanadas 38-aastane

Lembitu Maleva sünnipäev piduliku koondusega

Esimene eesti skautüksus P. - Ameerika mandril — Lembitu Malev — tähistas laupäeval, 28. nov. oma 38. aastapäeva Peetri kiriku ruumides. Pidustusest võttis osa poisse, juhte ja noorte vanemaid ligi sada palvusel kirikus ja pärast skautlikul aktusel kiriku saalis.

Noortele jutlustas kirikus üksuse pastor Andres Taul kõneldes teemal: Kuidas metsa hõikad, nõnda mets vastab. Aktuse kiriku saalis avasid rivijuht Arnold Kukk lipu-tseremooniaga ja maleva juht Harold Kivi avaja tervitussõnadega. Üksuse juhtlauset — kui üks süda ja üks hing — meenutavat noolemurdmise tseremooniat korraldas maleva vanem Heino Jõe.

Skautluse ridadesse võeti hundu lubaduse andmisega kuus uut noolepoissi: Hillar Agur, Mark Altosaar, Karl Berzins, Andres Kolga, Kris Lunter ja Andres Sehr. Noolepoiste juhid Enno Agur ja Riina Kindlam andsid poistele kaelarätid ja lubaduse-märgid.

Skauditõotuse andsid viis algajat skauti: Robert Arro, Gilli Palias, Erik Reppo, Jaan Silmberg ja Miku Linkruus. Juhid — Evald Oder, Andres Loorits, Andres Kasekamp ja Heiki Altosaar korraldasid tõotuse andmise toimingut ja andsid poistele kanada skaudimärgid ja kuldsed eesti tõotusmärgid.

Eesti Skautide Maleva vanemate-päeva ringkirja lugesid ette maleva juht Rein Pajo ja Skautmasterite Koondise esimees Eino Kuris. Ringkirjaga tehti teatavaks ainus edutamine malevas — nooremskautmasteri tiitli andmine Lembitu hundujuht Riina Kindlamale. Talle anti üle diplom, skautmasteri roheline kaelarätt ja märk.

Lembitu risti hõbesõled, millega hinnatakse ühte poiss igas allüksuses, said noolepoiss Paul Sehr ja ammukütt Riki Roos — üle andis Vello Soots. Stokholmi Kalevi lipkonnaga sõlmitud verevendluse lepingu uuendamist toimetas Jaan Roos Randar Puusti assisteerimisel.

Kanada skautide organisatsiooni teenindusmärgid 20-aastase skautlemise eest olid antud Olev Jõgedale ja Evald Oderile. Sherwoodi skaut-distrikti juhi nimel andis need üle Harold Kivi. Poistele korraldatud võistluste tulemused tegi teatavaks rühma juht Andres Loorits ja andis võitjatele auhindadeks uuemat kanada skaudikirjandust. Koonduse lõppsõnad ütles Heino Jõe, tänades osavõtjaid ja Rooneeme skaudiperekonda, kes sünnipäeva tegi magusaks suure ja maitsva kringliga.

Piduliku koonduse meelelahutuse osas lauldi hoogsaid ühislaule, noolepoiste parviku juht Enno Agur näitas slaide noolepoiste kahe aasta tööst. Poisid nautisid mahlajooki ja vanemad kohvi kringli ja emade poolt toodud küpsiste juurde. Pidulik koondus kestis kaks tundi.

Lembitu uued noolepoisid: Kris Lunter, Andres Sehr, Andres Kolga, Mark Altosaar, Hillar Agur ja Karl Berzins. Poisid kannavad esimest korda skaudirätikut ja hundumärki.

Adventaja saabumine baptisti koguduses

Novembrikuu viimasel laupäeval toimus Toronto Eesti Baptisti kiriku alumises saalis traditsiooniline välismisjoni tööd toetav näitemüük. Koguduse juures töötav, kuid kõiki kogudusi hõlmav misjoniring on juba aastaid abistanud vaeslapsi ja teisi vaeseid Paraguais, Brasiilias, Argentiinas ja ka Põhja-Kanadas.

Müügipäeva avas misjoniringi esimees Kalle Medri ja siis asuti mitmesuguste käsitöödega rikkalikult täidetud laudade juurde. Käsitööde rohkusest annab pildi juba asjaolu, et nägusalt väljatöötatud ja müügile pandud vatitekkide arv ulatus 40-le, milledest suurem osa ära osteti. Peale mitmesuguste muude jõulukinkideks sobivate käsitööde leidus ka rikkalik kookide ja küpsiste laud elavat külastamist-ostmist, samuti kohvilaud.

Sissetulek näitemüügist aitab tõhusalt kaasa toetuspakkide kõrgete saatekulude katmisele, tänu rohketele ostjatele-külastajatele.

Esimese adventpäeva hommikuse jumalateenistuse ajal toimus kiriku all saalis eesti laste mänguaia ja pühapäevakooli väikeste klassi nn. jõuluoote-hommik. Vastava lastekohase jõulumõtetest põimitud eeskava oli koostanud ja juhatas Esther Wilbiks. Teda abistasid mitmed lastevanemad ja õpetajad. Osavõtvad lapsed kogunesid jõulutähe järel üles pühamusse, kus lastele rääkis ja neid küsitles pastor K. Raid. Lapsed esinesid kahe lauluga jõulutähest, siirdudes viimase lauluga alla saali, kus osaleti jõuluoote-hommiku laulu ja mängu kavas. Pärast istuti koos laudade ümber mahla ja küpsiste maitsmiseks. Ka lastevanemaile pakuti kohvi ja küpsiseid.

Üleval pühamus kõneles pastor K. Raid oma jutluses Ristija Johannesest kui tunnistajast, kes meeleparanduse ristimise läbi inimesi ette valmistas Kristuse kui maailma Lunastaja tulemiseks, kelle läbi maailm õndsaks saab.

Sama pühapäeva õhtupoolikul toimus koguduse traditsiooniline adventkontsert, mis vaatamata sajusele ilmale oli kokku toonud arvulise kuulajaskonna. Kava preluudiumiks esitasid Viljar Puu ja Senta Medri J.S. Bachi „Kontsert kahele viiulile", esimese osa. Pärast pastor K. Raidi avapalvet esitas ühendkoor kaks kooriosa G.F. Händeli „Messiasest" V. Puu juhatusel, saateks C. Kipper orelil ja Anne Alkok klaveril. Kolmandaks palaks esitas koor H. Duesbergi seatud „Oh tule Sa, Immanuel". Laulude vahel luges Kirjasõna Kalle Medri.

Ingrid Süld ja Laire Raid mängisid flöötidel ühe jõulumuusika pala. Kava jätkus koguduse noortekoori esinemisega, kellelt kuulsime D. Eddlemani „Calypso Carol" ja K. Raidi seatud „Et tulge, oh, lapsed". Jõulueelset meeleolu süvendas veelgi koori ja koguduse kaasalaulmine ning instrumentaal-ansambli saatel esitatud kolm tuntud jõululaulu, mille järel sopran Marika Wilbiksilt kuulsime soololaulu „Oh Petlem, vaikne, armas linn".

Vaimuliku kõne pidas Pedro Mere, kes, lähtudes Jesaja 9:5, esitas küsimuse: Kes on Jeesus sinule? Kõnelejale on Ta isiklikuks Päästjaks — sellena peame Teda vastu võtma!

Pärast kõnet esitas segakoor veel J. Petersoni „Inglid, laulge", J. Tamvergi „Jõulupoeemi", kus soolo-osa laulsid Marika Wilbiks, Aime Hanslep ja Asta Kaups, ning W. Neidlingeri „Õõl, mil Jeesus sündis meil", soolo Asta Kaupsilt. Pärast lõpupalvet laulis ühendkoor traditsioonilise J. Nikkeri „Sõime juures" ja lõpulauluks ühiselt koraali „Üks roosike on tõusnud". Õnnistussõnad ütles Victor Krabi.

Jõuluhelidest rikkas kavas saatis solistе klaveril C. Kipper, koore Anne Alkok ja Heli Leesment ning orelil C. Kipper ja P. Kaups. Koore juhatasid C. Kipper ja V. Puu. Kontsertõhtu jättis kuulajaskonna südamesse kauni elamuse!

K.V.

KUHU MINNA?

Laup., 12. dets. prof. Hain Rebase pidulik loeng Eesti Õppetooli Sihtasutuse tuluõhtuna Hart House'is algusega kl. 18.00.

Pühap., 13. dets. välismisjoni jõuluõhtu Baptisti Kirikus algusega kl. 17.00.

Pühap., 13. dets. Toronto Eesti Kammerorkestri gala-avakontsert Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Pühap., 13. dets. Kooli Jõulupuu Eesti Majas algusega kl. 14.00.

Pühap., 13. dets. ÜRO Inimõiguste Päeva tähistamine Nathan Phillips väljakul kell 13.00.

Pühap., 13. dets. jõulukontsert Peetri kirikus kl. 11.00 ja Vana-Andrese kirikus kl. 16.00.

Neljap., 17. dets. Pensionäride Klubi jõulukoosviibimine Eesti Majas algusega kl. 14.00.

Reedel, 18. dets. „Kaprikornus-jõulupuu" Tartu College'is algusega kl. 20.00.

Neljap., 31. dets. Majandusklubi Uusaasta-ball Admiral hotellis, Harbourfront.

Neljap., 31. dets. Uusaasta vastuvõtu ball Eesti Majas algusega kl. 19.00.

ILMUS AJAKIRI
„RAHVUSLANE" Nr. 90
XXIII aastakäik.
Tellida: „Rahvuslane",
59 Lankin Blvd., Toronto,
Ont. M4J 4W9. – Aastas $10.00.

Pensionäride Klubi jõululaat

Toronto Eesti Pensionäride Klubi tavakohane „Jõululaat" toimus Eesti Majas pühapäeval, 29. novembril.

Juba varastest hommmikutundidest alates olid Pensionäride Klubi juhatuse liikmed, eesotsas väsimatu esimehe Friida Tertsiga, ja huviringide liikmed ning perenaised ametis „Laadakaupade" ülesseadmisel. Einelaua eest hoolitsesid pereema Benita Kalju oma abide Aino Laanepi, Ella Kummi ja Vaidu Mölleriga. Rikkalikult einelauast saadaolevad küpsised olid perenaiste oma praeahjude saadused ja viinivorstid ning hapukapsad aitasid peletada näljatunde.

Loosiratta eest hoolitsesid Jaan Soots ja Mart Joasaare ning võitude väljaandjateks olid H. Parsons'i juhatusel Õie Roomets, Olga Kraav, Marta Väli, Kaare Norrat, Eva Mann ja Ellen Krivoguzov.

Käsitööde müügilauda juhtis Helle Kreem, kellele abilisteks Helmi Mägi, E. Mets ja H. Külmallik.

Väärtuslike võitudega loterii korraldamisel olid klubi esimehel, Friida Tertsil abiks Agnes Mänd ja Marta Paulus.

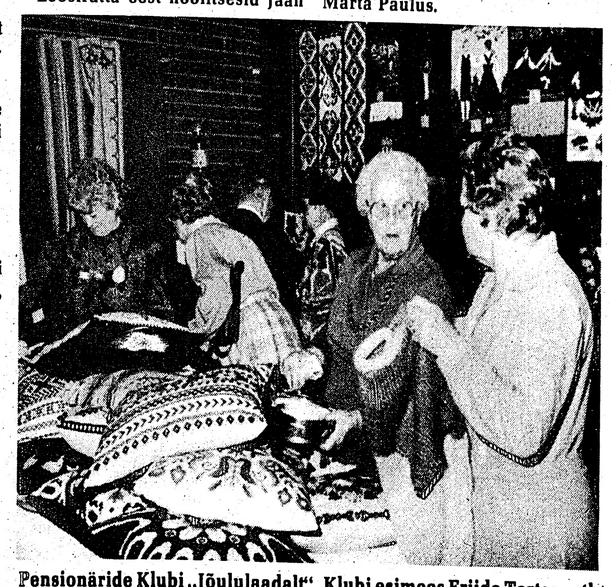

Pensionäride Klubi „Jõululaadalt". Klubi esimees Friida Terts vestlemas käsitööde müügilaua juhataja Helle Kreem'iga. Foto – O. Haamer

Eestlast pussitati

„Toronto Star'i" teatel tungiti noaga kallale August Pertman'ile ja löödi talle rindu mitu noahaava. Õnneks ei olnud haavad surmavad. Kallaletungija murdis välisukse luku katki ja jooksis kolina põhjust selgitama tulnud August Pertmanile noaga kallale, ähvardades teda tappa. Haavatu suutis siiski taanduda magamistuppa ja ust kinni hoida, mille järel kallaletungija põgenes. Politsei otsib ca 5 jalga 9 tolli pikka noort meest, kes sel korral kandis nahkkuube.

Shoppers Drug Mart – Morningside Mall
Proscriptions ● Patient Record System for Senior Citizen
We deliver ● Kojutoomine
RICHARD LEWIS PHARMACY LTD.
255 Morningside Ave., West Hill, Ont. M1E 3E6 — TEL. (416) 281-3000

Sobiv kink pühadeks ja tähtpäevadeks
EESTLASED KANADAS II
513-lk. ajalooline koguteos.
Hind nägusas köites ainult $29.00.
Müügil „MEIE ELU" talituses ja ABISTAMISKOMITEE kaupluses. Posti teel tellida: E. Kuris, 2 Joselyn Crescent, Don Mills, Ontario, M3B 1A2. Saatekulu Kanadas $1.50, välimaadel $4.00.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St.
Willowdale,
Ont. M2N 5P5
Tel. (416) 733-4515
733-4516
LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matusteks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Kinkeesemed — keraamika, puunikerdused, nahatööd, kuld- ja suures valikus merevaigust ehted.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 9.00-6.00 p.l., laupäeval 9.00-5.00 p.l.

MASSAAŽ-TERAAPIA & REFLEKSOLOOGIA
Leili Terts R.M.T.
registreeritud massaaž-terapist
Vastuvõtt kokkuleppel
tel. 757-8679

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

s Kanadas
ane

ipäev piduliku
ga

ein Pajo ja Skautmasterite
se esimees Eino Kuris. Ring-
tehti teatavaks ainus edutа-
alevas — nooremskautmaste-
andmine Lembitu hundujuht
indlamale. Talle anti üle dip-
autmasteri roheline kaelarätt

itu risti hõbesõled, millega
kse ühte poiss igas allüksu-
d noolepoiss Paul Sehr ja
itt Riki Roos — üle andis
oots. Stokholmi Kalevi lip-
sõlmitud verevendluse le-
uuendamist toimetas Jaan
ndar Puusti assisteerimisel.

da skautide organisatsiooni
smärgid 20-aastase skautle-
t olid antud Olev Jõgedale ja
derile. Sherwoodi skaut-dist-
nimel andis need üle Harold
stele korraldatud võistluste
d tegi teatavaks rühma juht
Loorits ja andis võitjatele
eks uuemat kanada skau-
ust. Koonduse lõppsõnad
no Jõe, tänades osavõtjaid ja
e skaudiperekonda, kes
va tegi magusaks suure ja
kringliga.

u koonduse meelelahutuse
di hoogsaid ühislaule, noo-
arviku juht Enno Agur näi-
e noolepoiste kahe aasta
sid nautisid mahlajooki ja
kohvi kringli ja emade
ud küpsiste juurde. Pidu-
us kestis kaks tundi.

es Sehr, Andres Kolga,
oisid kannavad esimest

ingside Mall
or Senior Citizen
e
CY LTD.
— TEL. (416) 281-3000

tpäevadeks
ADAS II
08.
29.00.
TAMISKOMITEE
Joselyn Crescent,
u Kanadas $1.50,

AAŽ-TERAAPIA
FLEKSOLOOGIA
i Terts R.M.T.
tud massaaž-terapist
võtt kokkuleppel
. 757-8679

LEKTRIK
elektritööd, parandused,
kodudes või ettevõtetes.
HALLING
l. 762-9190
Lic. E1044

RJANDUS □ KUNST
□ KULTUUR

nerorkester valmistumas Gala Avakontserdi vastu, mis toimub Eesti Majas 13. det-
harjutusele V.-Andrese kiriku seltskondlikus saalis. Poolkaares istuvad orkestrandid,
õnu Voitk ja Sarah Johnstone, II viiul – Viljar Puu ja Senta Medri, viola – Aare Voitk,
nmaa ja Eero Voitk, kontrabass – Viiu Varik (paremal, taga). Tagumises reas istuvad
akult: Mihkel Leemet (bass), Peeter Pahapill (tenor), Ülo Isberg (tenor), Ilo Maimets
oto (sopran). Ees, paremal – dirigent Norman Reintamm. Foto — O. Haamer

oronto Eesti Kammerorkester
avakontserdi lävel

anud Toronto
er on dirigent
juhatusel vil-
ud esimeseks
Ilusa jõulu-
orkester esile
talis pühapäe-
ell 7.00 õhtul.
tutvustab en-
ionaalne tuu-
sineb orkester
eles on peetud
e looming, kui

Puu „Eleegia-
kõlaga lugu,
ma juhtidest
a kvartettidest
le kontrabass,
ala on valitud
iu Variku või-
imene on üks
d, mida laulab
Claveril saadab
tamm, kuid ki-
emel on kaasa-
, esitades ühte
slikku helin-
bassile kirjuta-
Rossini duett,
kontrabassile,
ist Eero Voitki
apoole lõpetab
jõulumeeleolu
tud jõululaulu-

eidub klassilise
kat, mis peaks
tuttavana tun-
rge ja õhuline,
idele, mis oma
egi rahvaviisi-
üks armasta-
imentosid. Tei-
elilooja Pietro
Grosso". See
na siin osa or-
lo" partii, kus
saatjaks. Vii-
Bachi 89. kan-
stamise ja ligi-
ga. Solistidena
opran Desiree
Monica Zerbe
k. Kantaat lõp-
kus solistidele
heline lauluan-
end võitjaks üle
ja patu, lõpe-
kontserdi kül-
se noodi peal.
eb keskmises
estri toetajaile
" šampanjega
sinejatega mul-
õtu ajal musit-
tnik Armas

hea vastuvõtu
Pärast ühe or-
st, teatas oope-
t sellise orkest-
ineda ning loo-
ile järgnesid ka
ades olulíseks
t. Näitena kla-
Maiste nõustus
muusikat pak-
a positsioonist
st, kellelt äsja
reali Sümfoo-

niaorkestri saatel. Monica Zerbe on meie lauluarmastajaile juba tuttav nimi nii Esto-ajasest esinemisest Roy Thomson Hallis kui ka ta oma kontserdist, mis suure menu osaliseks sai. Vähem tuntud on meie rahvale sopran Desiree Medri, noor lauljatar, kes alustas esimest aastat lauluõpinguid Toronto ülikooli juures. Orkestri üks põhimõtteid on pakkuda esinemiskogemusi meie noortele tõusvatele tähtedele ja prl. Medri valik ongi selle põhimõtte teostus.

Toetus, mida orkester on saanud eestlastelt, on olnud ootamata julgustav. Esimene annetus tuli pensionärilt, kes kahetses et tervise tõttu ta talvisel ajal kontserdile tulla ei saa, kuid siiski soovib seda ettevõtet toetada. See liigutav toetus tõstab järjekordselt suurt panust, mida on üle aastate andnud meie pensionärid, kes seni meie kultuuriettevõtteid ülal pidanud. Rõõmustav, et laekunud toetuste järgi otsustades, orkester on ka suure poolehoiu leidnud meie keskmise ja noorema põlvkonna poolt. Paistab, et meie pealekasvanud haritlaskond on orkestri majandusliku käekäigu osalt enda hoolde võtnud, mis mitte ainult ei rõõmusta orkestrit vaid kahtlemata ka julgustab vanemat generatsiooni. Toetusi on ka võimalik kontserdi ajal koha peal teha, või posti teel, saates Toronto Eesti Kammerorkestrile, aadress 334 Wellesley St. E., Toronto, Ont. M4X 1H3. Kui tšekk kirjutada Eesti Sihtkapital Kanadas nimele, saab tulumaksuvaba kviitungi.

Edaspidistes kavades on orkestril veebruaris esinemine Vana-Andrese kiriku Eesti Vabariigi aastapäeva tähistaval jumalateenistusel ja aktusel. On ju harjutuseruumi Vana-Andrese poolt neile kasutada antud. Aprillis tuleb esinemine külalisena Toronto Eesti Meeskoori aastakontserdil. Kutse andis Meeskoor edasi enne veel kui orkester oli moodustatud. Ja aprilli lõpus on ette nähtud orkestri kevadkontsert, millega Toronto Eesti Kammerorkester lõpetab oma esimese hooaja. Ka tulevase hooaja tegevuse raamkava on valmis. Kohtume kõik 13. detsembri kontserdil, ja sellele järgneval vastuvõtul toetajatele.

ANDRUS VOITK

Veel näitusi kolmelt kunstnikult

A. Pusträm-Uus, W. Lood, M. Maiste

Meie ajalehe eelmises numbris, 28. nov. vaatlesime kolme kunstniku näitusi. Jõulude-eelne aktiivsus on neile lisandanud veel erinäitusi kolmelt esinejalt — kõik Eesti Majas.

◍

ARVILLE PUSTRÖM-UUS (USA-st), 6-8. nov. Ta on iga-aastane Torontos esineja juba 1976.a-st alates. Ja on ka veel üks neist, kes oma õpinguid alustas Tartus „Pallases", jätkas Saksamaal ja viis lõpule USA-s olles seejärel aastaid kuntiõpetajaks koolides. Tema ainestik on laiaulatuslik ja värviderikas ning avardub üha: meri, rannad, sadamad ja laevad, maastikud ja linnade vaated, lilled ja aiad. Enam ja enam tulevad ka kompositsioonidesse inimfiguurid — uisutajad, suplejad, lilleturul, aias ja tänaval. Inimene töös ja tegevuses maalides „Rukkilõikus", „Heinal" ja „Põllutööl", kõik ulatuslikumalt figuraalse elemendiga, eriti tähelepanu köitvad. Neis kõik — ilmastik, töölaad ja tähelepanu köitvad. Neis kõik — ilmastik, töölaad ja tegevus — on sujuvalt kompositsiooni lülitatud, liikuvuslik, mõttelik ja kirjeldav. Kunstniku töö on läbimõeldud, tundlikult ja tehniliselt maaliliselt teostatud.

◍

WALTER LOOD, torontolane, esines 14. ja 15. nov. 28 õlimaaliga. Ta ise märgib seda oma kuuenda erinäitusena. Ta on peamiselt iseõppija, tema eelmised näitused on perioodist viis aastat tagasi. Siin sõnavõtja on neid kõiki kommenteerinud ning käesoleva näituse puhul on niisiis küllaldane ajaline distants võrdluseks. Kui varasemad teostused olid enamat kui kujutava kunsti alale siirdunud uustulnukal, tema maastiku-alased teostused ilmestasid erilist sooja tunnetust oma kujutavale objektile, mida maalinud vahenditult otse loodusest. Märgatav oli koloriidi tunnetus, joonistus ja vormi andmine. Seejuures ilmnes objekti tõetruu kujutamine. Eeldu[illegible] piisas aga rohkemaks, mida tegija ka ise oma kriitilise meelega tunnetas. Ja vahepealsed viis aastat on ta hoolega end edasi arendanud õpingutes ja otsingutes. Ja üllatas. Käsitlus on vabam, ekspressiivsem, isikupära ilmne.

Näitus piirdus maastikkudega oma suvekodu lähistelt, mis tal hästi tuttav, võib-olla ise osaliselt kujundanud ja vorminud, nagu metsa hõrendamine, teede rajamine, istutamised ja muud. See hool on kandunud teostustesse, neid elavaks muutes, on õhku, värvi distantsi ja kaugust, mis saavutatud oskuslikult joonise/koloriidi läbi. Ühesuguse kindlusega on see nii suvekui talvemaastikes.

◍

MARET MAISTE, USA-st (Baltimore) esines nädalalõpul, 21. ja 22. nov. 44 eksponaadiga. Temagi on tuttav torontolastele oma siinsest debüüdist 1983.a. Kodumaalt lapseeas juba paguluses, on tema üldkui ka kunstiharidus Saksamaalt ja USA-st, kus lõpetanud Baltimores Maryland Institute of Art ja selle järel, saades suurema stipendiumi, siirdus edasi Rinehart School of Sculpture, mille lõpetas 1959.a. Algul nii maali kui skulptuuri alal teoseid, iseenesest aga kujunes töö enam maali ja portreemaali suunas, milledega esinenud ka Torontos. Peatähelepanu on siiski portreedel ja erakordse nähtena ka laste portreede alal, mida tavaliselt kunstnikud vähe harrastavad. Maiste kujutab enamasti endale lähedasi lapsi, s.t. keda ta hästi tunneb (omi ja sõprade). Ta maalib neid erilise soojusega ja mitte üksi portreena, vaid asetab need maali kui osalised. Nii oli vaadeldava näituse seerias saun ja saunalised. Osalejad aina lapsed ja noorukid, mitte statistidena, vaid portreelisena/elavana. Sama nägime neid rahvatantsus, hüppenööriga jm. Ta asetab kujutatava ruumi, sinna kuuluvana, atmosfääris ja tonaalsuses. See juures jääb elav kuju ja sundimatu hoiak ja loomulikkus. Maastikumaalid, tabatud ja jutustavad. Sama kaikub tema lilledе, õites okste maalides ja kompositsioonides. Eriti neis, mis teostatud õlis, milles kunstnik end enam kui akrüülis saab avaldada. Siia paigutaksin ka ainsa pastellmaali näitusel kolmikportree. Maret on tähelepandav kingitus eesti kunsti parnassil!

◍

Võiks möönda, et siin vaadeldud kuuest näitusest on läinud üle saja töö kunstisõprade kodudesse, mis parim tunnustus meie kunstile ja kultuurile.

R. ANTIK

Keelenurk (9)

EKN ja Gorbatšov

KEELENURGA tähelepanu on palutud pöörata kahele küsimusele: 1. lühendite käänamine ja 2. võõrpärisnimede kirjutamine (tuues ära EKN ja Gorbatšov).

1. Põhilisemad reeglid lühendite tarvitamisel on (osaliselt): a) Kui vajalik, lisatakse lühendile käändelõpp, mida ühendab lühendiga SIDEKRIIPS (mitte ülakoma) ja mis asendab punkti, kui seda on tarvitatud. Näit. a-il 1960-1970; hr. K. vastus pr. M-ile; nähti UFO-sid. b) Suurtähelistele lühenditele ei lisata kirjas tüvevokaali, kui lühend lugemisel lõpeb täishäälikuga. Näit. EKK (loe: ee-kaa-KAA) kunstinäitus. c) Kui aga suurtähtlühend lugemisel lõpeb kaashäälikuga, siis tarvitatakse niihästi omastavas kui ka käändelõppude ees LÜHENDITE TÜVEVOKAALI -i. Näit. EKN-i (loe: ee-kaa-ENNi) juhatus; pühendus EÜS-ile (loe: ee-üü-ESSile). d) Väiketäheliste lühendite puhul tüvevokaali ei tarvitata. Näit. nr-s 6 ehk 6. nr-s; lk-st 6-9.

EKN (Eestlaste Kesknõukogu Kanadas) kuulub nende suurtähtlühendite gruppi, mis lõpevad tähtedega F, J (tüüpsõna „kott, koti, kotti"), L,M,N,R,S,X, (tüüpsõna „hall, -i, -i") ja Y (üpsilon, tüüpsõna „muuseum, -i -i"). Lugemisel täishäälikuga lõppevate lühendite tüüpsõnaks on „koi, koi, koid".

2. Põhilisemad reeglid võõrsõnade kirjutamisel on (osaliselt): a) Võõrsõnu kirjutatakse üldiselt vastavalt nende hääldamisele ja neis võivad esineda võõrhäälikud f, š, z, ž. Näit. garaaž, dušš b) Võõrpärisnimed kirjutatakse nii nagu originaal- ehk lähtekeeles, kui see ladina tähti tarvitab. Näit. Bordeaux (loe: bordoo); Marx. Võõrpärisnimedest tuletatud sõnu kirjutatakse aga üldiselt vastavalt nende hääldamisele. Näit. bordoo vein; marksist. c) Kui lähtekeel tarvitab teistsugust tähestikku (näit. vene või hiina keel), siis kantakse see üle eesti keelde vastava transliteratsiooni (täht-tähelt ühest kirjasüsteemist teise ülekandmine) tabeli abil. Selline vene-eesti tabel on „Õigekeelsussõnaraamatus", toome siin ainult paar näidet.

Хрущёв kantakse eesti keelde üle kui Hruštšov ja Горбачёв kui Gorbatšov. Iga keel kannab võõrtähestikust lähtuvaid nimesid üle omasse keelde kooskõlas oma kirjutamis- ja hääldamistavadega, seepärast ei saa me pärisnimesid kasutada mõne kolmanda keele vahendusel (reegel b).

Näit. Hruštšov kirjutati ingl. k. Khruschchev, pr. k. Crouchtchov, sks. k. Chruschtschow jne. Miks ingl. k. kirjutatakse GorbatshEV, aga hääldatakse GorbatchOF, johtub sellest, et vene keeles on „e" ja „ё" kaks eri tähte (vrd. eesti k. „o" ja „ö"), ingl. k. aga täppe enam ei tarvita. Nii et eesti keele reeglite kohaselt, kui vaevume neid säilitada, tuleb kirjutada, näit. „EKN-i koosolekul arutati Gorbatšovi külaskäiku USA-sse."

VLP

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

TEADAANNE

Toronto Eesti Ühispanga lahtioleku ajad on JÕULUPÜHADE ja UUSAASTA tõttu järgnevad:

neljap.	24. dets.	—	9–1
reede	25. dets.	—	suletud
laup.	26. dets.	—	suletud
esmasp.	28. dets.	—	suletud
teisip.	29. dets.	—	10–3 5.30–8
kolmap.	30. dets.	—	10–3
neljap.	31. dets.	—	9–1
reede	1. jaan.	—	suletud
laup.	2. jaan.	—	suletud

Kultuuripärandi Klubi video-osakonna vilgas tegevus

Eesti Kultuuripärandi Klubi, mis viimase 6 aasta jooksul on agaralt tegev olnud tähtsamate pagulaspõlve sündmuste salvestamisega videolintidele, lindistas hiljuti Rahvusteatri poolt esitatud Oskar Lutsu näidendi „Tagahoovis".

Klubi sügisese tegevuse raamides on jäädvustatud lintidele vestlusi meie tuntud inimestega, nagu näitlejatar-lavastaja Lydia Vohu, endised sportlased Nikolai Küttis ja Ralph Viksten, teadlased-professorid Karl Aun, Olev Träss, Endel Tulving jne. Praegu on Klubi aktiivselt viimistlemas Toronto Ülikooli juures asuva Eesti Õppetooli saamislugu koos prof. Tõnu Parmingu avaloenguga (eesti ja inglise keeles). Klubil on laos müügivalmis rida viimistletud videolinte nagu Esto-84 Üldint, „Kalurineiu", sümfooniakontsert Neeme Järviga, „Rummu Jüri", „Vaese mehe ututall" jne. Lähemaid andmeid saab helistades klubi sekretärile, Ellen Irs'ile tel. (416) 762-5329.

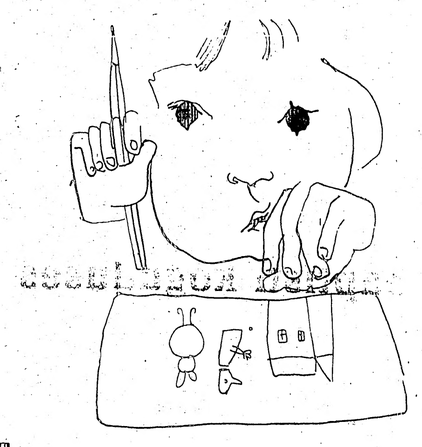

Lasteraamatud

A. Lindgren KEVAD KÄRAKÜLAS	$16.00
A. Lingren MINA TAHAN KA KOOLIS KÄIA	13.00
H. Nõu UUS LUGEMIK I	10.00
V. Leo IGAVIKU KALJUSAAR	15.00
S. Raatmaa SINISED ÕUNAD	3.00
S. Raatmaa LUMEKUNINGANNA	5.00
H. Kerstell MINA ISE	4.50
K. Thornvall ÕHTUJUTUD ANDRESEST -varsti 4,	16.00
S. Topelius SAMPO LAPPELILL	10.00
A. Lingren & J. Wikland VAATA, MADICKEN, SAJAB	12.50
O. Luts KEVADE I	6.00
J. Kaup SÜGISE LAUL	4.00
J. Kaup KOLM VÄIKEST SIGA	7.00
J. Kaup KOLM VÄIKEST SIGA -kasett	5.00
V. Kimberg-Kotkas KARJANE LÄKS KARJAGA	12.00
S. Raatmaa JÄNESPOEG LENDAS KUU PEALE	4.00
K. Ristikivi SEMUD	3.00
K. Ristikivi MIKS TALLINN VALMIS EI SAA	3.00
A. Vaks VALGE KAJAK	5.00
H. Nõu PEA SUU	15.00
H. Nõu ÕPETA MIND LUGEMA I	5.00
H. Nõu ÕPETA MIND LUGEMA II	5.00
E. Rink EESTI KEELE LÜHISÕNASTIK	9.50
I. Manninen ETNOGRAAFILINE SÕNASTIK	10.00
A. Mägi VALIMIK LUGEMIST NOORTEL	5.00
A. Mägi ISAMAALINE MINUT	3.30
A. Mägi MEIE KODUMAA	5.00
E. Muuk & H. Rajamaa VÄIKE ÕIGEKEELSUSE RÕNARAAMAT	8.00
H. Rajamaa & H. Leivat MEIE EESTI KEEL I	10.40
H. Rajamaa EESTI AABITS	4.00
A. Kajasaar EESTI MAATEADUS I (vihk)	3.50
A. Kajasaar EESTI MAATEADUS II (vihk)	3.50
A. Kajasaar TUNNE EESTIT – Eesti rahvastik (vihk)	3.50
H. Mäelo VÕIDUKARIKA MÄRGI ALL	2.50
E. Laidsaar KOMPANI POEG	2.00
H. Michelson SKAUTLIKUL TEEL	3.25
H. Michelson KODUMAALT VÕÕRSILE	10.00
H. Michelson NOORSOOTÖÖ RADADEL	4.00
H. Michelson EESTI RADADEL	9.00
A. Teder NAPOLEONI JÄLGEDES	2.50
GAIDERI TÖÖ — EESTI RAHVUSLIKUD TOIDUD (vihk)	1.50
E. Skautide ajakiri TULEHOIDJA	2.50
LÖKKERAAMAT	3.60
NOORTE LAULIK	5.00
NOORTE LAULIK – nootidega	8.00
LAULE MÄNGE VÄIKELASTELE	5.00
EESTI KEEL ALGAJATELE	15.00
J. Luur & A. Arumäe USUÕPETUS KODULE JA KOOLIDELE	5.00
JEESUSE KRISTUSE ELU (piltides)	5.00

Postiga tellides raamatu hinnale lisandub saatekulu

Müügil „MEIE ELU" talituses

Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6

USA-Kanada vabakaubandus

3.

Pärast Kanada põllumajanduse, töö- ja teenimisvõimaluste ning panganduse ja investeerimise käsitamist seoses USA-Kanada vabakaubanduse kokkuleppega jätkas mag. Avo Kimmel oma ülevaadet Eesti Majandusklubi loenguõhtul energia- ja autotööstuse olukorra selgitamisega.

ENERGIATÖÖSTUS

Ainukesed kes vabakaubanduse kokkuleppest kõige enam rõõmu tunnevad on Kanada õlitööstuse ja teiste energiafirmade omanikud. Aga kokkuleppe kriitikud väidavad, et selle kõige tähtsama Kanada toormaterjali sisselülitamine üldisse nn. kontinentaalenergia turustussüsteemi on meie suveräänsuse lõpu algas.

Vastutasuks Kanada energiafirmad said vabad käed turustada oma produkte USA turgudel. Üheks eeltingimuseks muidugi oli praeguse kaheliigilise hinnasüsteemi maksvusetuks kuulutamine. Pannes meie energiasaaduste sissetuleku dollaritesse, siis oli see möödunud aastal 15 miljardit.

Suureks kaotuseks meile on asjaolu, et valitsus kaotab oma kontrolli mis puutub energia ostu-müügi reguleerimisse. Siiani reguleeris sarnaseid tehinguid National Energy Board, pidades silmas meie oma maa vajadusi kõige pealt, ja mis kuulutati ülejäägiks, võidi müüa USA-sse.

Teiseks kaotab valitsus ka kontrolli omandiõiguse reguleerimiseks. Kuni tänaseni pidi 51 protsenti kuuluma kanadalastele, kaasa arvatud kompaniid, mis seotud vee müümisega lõunasse.

Kolmandaks, rahvuslased seletavad, et mida Kanada valitsus on maha müünud, on meie tööstuse tulevik. Üks tegur mis aitas Kanadat edukalt võistelda välisturgudel, oli meie odav energia tööstusele. See oli tasakaaluks kõrgetele palkadele, mida makstakse töölistele. Madalad hinnad ja rikkalik elektrivool, maagaas, kivisüsi ja piiratud määral toorõli on alati olnud ergutavaks teguriks mida kõik valitsused on kasutanud, et meelitada välismaalasi ehitama tööstusi hõredalt asustatud Kanadasse.

Näitena toovad nad ära, et kui jaapanlastel oleks sarnased energia tagavarad, siis meie kõik töötaksime Jaapanis pannes kokku VCR-isid jooksval lindil.

Vastasrinna mõtlemisele tulid õlimehed välja ütelusega, et majanduslik iseseisvus tänapäeval on ainult illusioon. Produktsioon leiab aset ülemaailmses ulatuses. Praeguse elustandardi säilitamiseks meie peame endid paratamatult ette valmistama ülemaailmseks võistluseks kõiges mis meil on. Tasakaaluks sellisele mõtlemisele on provintsid, kus energiasaaduste turustamine on peasissetulekuks.

AUTOTÖÖSTUS

Vaatamata valitsuse korduvatele ütelustele, et „Auto-Pact" ei olnud läbirääkimiste kavas, ei saa eitada, et muudatused ka siin aset leiavad. Olgu märgitud, et autotööstuse läbikäik ameeriklastega moodustab kolmandiku kogu kaubanduslikust läbikäigust USA-ga, umbes 46 miljardit dollarit.

Kaitsetollid on praegu ainult rakendatavad produktsiooni osas mis ei ole tasakaalus. Tulevikus aga sarnast maksustamist ei ole ja tehingud toimuvad majanduslikel kaalutlustel. Autopakti üheks tugevuseks oli, et „klubi" liikmete arv oli piiratud. Kanada nõudis ka, et teatud protsent autode osadest pidid olema valmistatud Kanadas.

Kuna selle maa autotööstus on Ontarios, siis ei ole mitte peaminister Petersoni ütelus kaalutlemata, et „autopakt on mootor mis veab Ontario tööstust andes tööd 118 000-le, nendest 49 000 töötab autode kokkupanemisega ja 69 000 osade valmistamisega.

Siiani kontrolliti sisseveetavate autoosade kvootat kaitsetollidega, aga nüüd näib, et USA Kolmel Suurel autokompaniil õnnestus kanadalastelt välja nõuda nende tariifide kaotamine ka siis kui kvoota norm ületatakse. Sarnane soodustus on neile väärt 300 miljonit dollarit aastas. Autoosade tööstuse läbimüük möödunud aastal ulatus 1,3 miljardi dollari peale.

Alates 1999 autokummide tööstused kaotavad samuti praeguse kaitsetollide eelise, mis siiani on sundinud USA kompaniisid ehitama vabrikud Kanadas.

Kuna paljud meist sõidavad autodega mis on valmistatud Aasias, siis oleks ka märkimisväärt see, et kännatajaks pooleks võivad kujuneda jaapanlaste ja korealaste autovabrikud. Eksperdid väidavad, et jaapanlased ei jää mitte pealtvaataja ossa, vaid tulevad välja ettepanekutega mis mõjutavad kogu seda kontinentaalset autotööstust. Üks trump on nende mehaaniliselt töötav auto kokkupaneku süsteemid millega pole isegi võimelised võistlema korealased.

Autotööstuse ametiühingu president White aga väidab, et kui üleproduktsiooni tõttu tuleb küsimuse alla, kus teha toodangu kärpimisi, siis esmajoones oleksid need rakendatavad Kanadas. Sama kehtiks ka osade valmistamise suhtes, mille tõttu enam kui 2000 kanadalast kaotaksid oma töökohad.

Autotööstuse edukusest on ka sõltuvad paljude teiste tööstuste sissetulekud nagu seda on raua, plastika, elektri ja autotööstuses vajaminevate tööriistade ja vormide tööstused.

VALITSUSE OLUKORD

Valitsus on sunnitud järk-järgult loobuma enam kui 2-miljardilisest sissetulekust alates uue kokkuleppe jõustumisest. Võttes arvesse meie suurt puudujääki riigieelarves, peab valitsus paratamatult leidma uusi mooduseid sissetuleku hankimisel. Kaitsetollide kaotamise puhul esimese aasta kahju oleks 336 millionit dollarit. See on 16 protsenti kogu kaitsetollidest saadavast summast. Saadav summa, nii tollide kui ka muude maksude osas, on kolossaalne — 84,7 miljardit dollarit. Vähehaaval see summa kaitsetollidest saadava kahju näol ulatub ainult 225 miljonile ja 1990. aastaks oleks see summa ainult 127 miljonit.

Kaitsetollide otsene kaotamine ei ole mitte ainukene probleem milliseid valitsustel tuleb arvestada. Lisaks sellele jäävad keskvalitsusel saamata sissetulekud müügimaksude näol millised on 12 protsenti peale selle kui kaitsetollid on makstud. Samase täbarasse olukorda langevad ka provintside valitsused, mis enam ei saa sisstetulekuid sissetoodava veini, õlle, ja alkoholi pealt ja lisaks sellele peavad ka lõpetama kaheastmelise hinnasüsteemi nende kaupade müümisel.

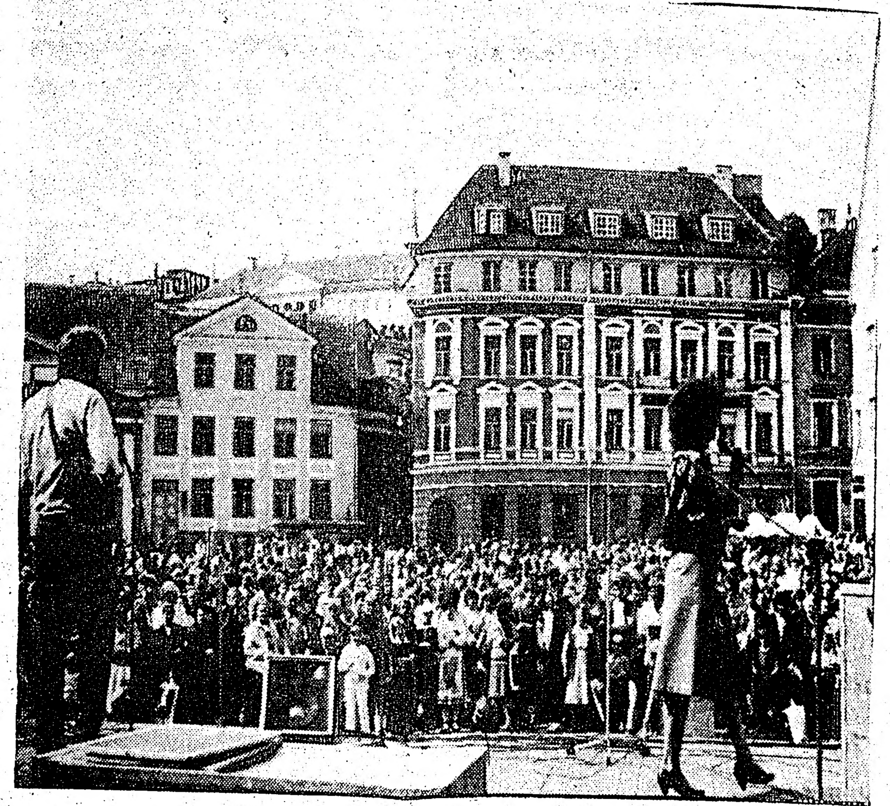

Eestipärane rock'n'roll ühel Tallinna vanalinna väljakul.

„Eesti naeratus"

Toronto prantsuskeelses nädalalehes „L'Express" (20-26. okt.) ilmus reisikiri „Eesti naeratus", mille kirjutas Eestis keeleteadlaste kongressil käinud kanada-prantslane, Pierre Léon. Kuigi Tallinna kirjeldus sarnaneb teiste samalaadseiga, sisaldab see mõningaid huvitavaid seiku, mis iseloomustavad me kaaskodanike, prantslaste vaatevinklit. Toome mõned lühiväljavõtted:

LILLEMÜÜJA

„Tallinna lennujaamas võtavad meid naeratustega vastu blondid, nägusad eesti neiud. See on nii südantliigutav — eriti pärast morni Moskvat. All-linnas on igal päeval lilleturg, mis vanalinnale peenetundelise sharmi lisab. Lillemüüjate hulgast hakkab silma üks vana, halli habeme ja nokkmütsiga talutaat, — nagu juturaamatust välja astunud. Kui ma heldimusega silmitsen lilli ta letil, näeb ta mu rinnas kongressi nimekaarti, mille all CANADA. Taat muheleb.

Vestlema sattunud, ütleb et on Kanadas elanud ja ka Torontos käinud — vaikne väikeste majadega linnake — aga väga kaua aega tagasi. Minnes üle prantsuse keelele, jutustab et oli olnud Kesk-Läänes raudteid ehitamas. Kuid kojuigatsus toonud ta jälle kodumaale. Nüüd olevat aga ajad, kus ta igatsused vastupidises suunas liiguvad. Hele virgiinia tubakas — see meeldis — pajatab ta edasi, ise nagu lõhnaõli sügavalt sisse hingates. Pakun talle ühe paki. Ei, ta ei suitseta enam. Lõpuks võtab paki siiski vastu – lapselapsele.

VIRU HOTELL

Viru hotell on nagu teisedki uued vene hotellid — nagu kindlus. Kõik passid ja reisidokumendid tuleb bürroosse sisse anda. Iga ukse peal on „valvekoerad" (kerberosed), kes ilma hotelliloata sisse ei lase. See kordub tüütuseni . . . Turistihotell on kui magneet neile, kes soovivad raha dollareisse vahetada, kel meeldib „hele" tubakas, ehtshokolaad või kes tahavad Läänest tulnuiga lihtsalt juttu ajada.

Õhtul hotelli restoranis istudes näeb suurte klaasseinte taga ka daamikesi kõndimas. Neid hurjutavad kerberosed eemale; kuid vahetevahel mõni arusaaja või kaastundlik turist kutsub mõne neist oma kaitse all restorani — sinna välismaalastele reserveeritud paradiisi . . .

ROCK'N'ROLL

Ühel suurel vanalinna väljakul, palistatud 17. sajandil ehitet fasaadidega, lüüakse kiiresti üles suur lava. Peale astuvad üks elektrikitarri mängija sinistes dzhiinides ja üks väga shikk ja elegantne laulijanna mikrofon käes. Nad lülitavad sisse valjuhääldaja saatemuusikaks ja hakkavad hoogsalt ameerika lööklaule mängima/laulma. Peamiselt noorist koosnev rahvahulk kisendab saateks lustiga kaasa . . .

HÄLLIDE KÄTTEMAKS

Eesti on rikas maa nii oma pinnase viljakuse kui maa all asuvate maapõuevarade poolest. Ta tööstused laabuvad. Eestlased on elektroonika ja informaatika esirinnas, kuid see sovettide bürokraatia ja vilets majandusjuhatus . . . isegi igapäevase elu väiksed ja suured mured pole nii vastutavad. Pole ime, et parteiliigete protsent Eestis on olnud alati üks väiksemaid — alla 1%, vaatamata venelaste pidevale sisserännule Eestisse. Aastal 1950 oli neid seal 20%, 1970. a. 25%, praegu ligi 40%.

Eestlased on teadlikud, et niipea kui venelaste protsent ületab 50 piiri, viiakse seal läbi päris demokraatlik rahvahääletus ja Eesti lülitatakse puhtal kujul Venemaa sisse. Ent üks rahvas, kes on nii ürgteadvuslik oma rahvuse kultuurist, omapärast ja keelest, ei anna kergesti alla. Venelaste iive N. Liidus on üks madalamaid. Kuni hiljuti, nii oli ka eestlaste oma. Olevat aga vast täheldatud, et eestlaste sündimus on tõusmas noolena. See on eestlaste ainuke lootus assimilatsioonist pääsmiseks. On alanud hällisõda!

Eestlased jutustavad sellest muigega huulil. Kas tõesti ainult armastus võib neid päästa?"

VLP

Vana talutaat Tallinna lilleturult oma leti taga.

Majanduselu

Aktsiaturu alus oli varisemas

Vaba maailma aktsiaturu aluseid kõigutas börsil investeerijate paaniline aktsiate müük, mis ületas rahalises väärtuses 1929. aasta aktsiaturu kokkuvarisemise, millele järgnes ülemaailmne kriisiajastu. Paanilised investeerijad börsikrahhi kordumise kartusel püüdsid oma aktsiad realiseerida olenemata pakutavate hindade madalusest. See põhjustades ülemaailmse aktsiaturu kaose, mille kahjusid arvestatakse $1000 miljardile, mis oleks küllaldane kõikide maailma riikide võlgade maksmiseks.

Asjatundjate arvates aktsiaturu paanikaks andis põhjust inflatsiooni kartus USA-s ja vaenutegevuse laienemine Pärsia lahes. Kuigi senini keegi pole veel suutnud selgitada aktsiaturu kokkuvarisemise tõelist põhjust, aitas selleks kindlasti kaasa ka USA riigieelarve puudujääk, mis käesoleval majandusaastal on suurem kui kunagi varem. Kuna riikide majanduses ja panganduses on seadustega paremad kaitseabinõud tarvitusele võetud kui olid need 1929. aastal, siis ei kahjustanud „Musta Esmaspäeva" aktsiate langus börsil, mis ületas 22,6% (1929. aastal 11,2%), riikide majandust, vaid hoiatas investeerijaid ettevaatusele oma kapitali paigutamisel. Soovitati investeerida kindlamatesse, kuigi väiksema kasumiga, bondidesse, väärismetalli ja kinnisvaradesse. Kuna kulda peetakse kindlaks kapitali paigutuseks, siis põhjustas aktsiate langus kullaostu palaviku, sellele kaasuva hindade tõusuga, millest suurimaks kasu saajaks oli Lõuna-Aafrika, kelle ühepäevalist profiiti arvestatakse $500 miljonile.

Paanilisest aktsiate müügist kasu saajaiks olid kahtlemata ka komisjonitasu alusel töötavad agendid, kellest mitmel ühe päeva teenistuseks olid sajad tuhanded dollarid.

MÕJU MAJANDUSELE

Kuna enamik turule paisatud aktsiatest kuuluvad majanduslikult kindlal alusel olevaile firmadele, siis ei põhjusta see arvatavasti ka nende tegevuse tagasiminekut ega sellega kaasuvat tööpuudust. Tavalist kodanikku puudutavast võib nimetada ainult kinnisvarade võimalikku hinnatõusu, mille põhjustajaks on arvatav suurem kapitali paigutus kinnisvaradesse nende stabiilsuse tõttu majandusliku surutise juhtumitel. Samuti ei tohiks ka pensionide osas suuremaid muudatusi esile tulla, kuna seaduse alusel on erapensioni kompaniidel lubatud ainult 30% sisse makstud summadest paigutada aktsiatesse ja ülejäänu investeerimiseks tuleb kasutada riiklikke bonde ja kinnisvarasid. Kuigi veel praegu pensionikompaniide kaotused aktsiaturul on täpselt teadmata, arvatakse need ulatavat mitte enamale kui inflatsiooniga kaasuva regulaarse pensioni tõusu tühistamiseni, mille abil saadakse katta aktsiate müügist tekkinud kaotused.

Selline pensionide tõusu piiramine võiks olla rakendatav ainult kompaniidelt saadavate erapensionide osas, mille väljamaksud toimuvad endistele töölistele kindlustusseltside või teiste vastavate majanduslike asutuste kaudu.

Kuna paljude heal majanduslikul järjel kasudega töötavate ettevõtete aktsiad kaotasid paanika tagajärjel ühe viiendiku oma väärtusest, on seda kasutama hakanud nüüd osaliselt need kompaniid ise, et odava hinnaga ülesostmisega vähendada aktsionäride võimu ettevõtete juhtimisel ja suurendada tulevase klientuuri usaldust edasisteks aktsiate väljaandmiseks, mis vajalik ettevõtete laiendamiseks tulevikus.

Kuigi mõningad asjatundjad ennustasid juba paar kuud tagasi raskeid aegu aktsiaturule USA väliskaubanduse puudujäägi tõttu, mis tõusis augustikuus 15,7 miljardile, ei pööratud sellele küllaldast tähelepanu. Üksikud „hüüdjad hääled kõrbes" ei suutnud oma hoiatustega pidurdada tuhandeid rahaahneid spekulante ettevaatusele oma panga- ja kinnisvaralaenude investeerimisel aktsiaturul suure kasumi saamise sihiga. Neid meelitas viimasel viiel aastal pidev aktsiate tõus ja suure kasumi saamise lootused edaspidiseks.

KINDLAMAD INVESTEERINGUD

Et USA on mõõtuandev kogu maailma majanduslikus elus, sellest annab kindla tunnistuse ka seekordne aktsiaturu kokkuvarisemine, mis alguse sai samuti kui 1929. aastal New Yorgi börsil ja levis kiiresti teistesse keskustesse kogu maailma ulatuses. Kuna üheks katastroofi põhjuseks peetakse eriteadlaste arvates riigi Keskpanga kõrgeid laenuintresse teistele pankadele laenamisel, siis selle vea korrigeerimiseks alandas USA Riigipank koheselt intressi laenudelt, millele ka Kanada Riigipank, et käibele suunata suuremaid summasid. Kahtlemata võtab aga kauemat aega usalduse uuesti jaluleseadmine, kuna enamik konservatiivsemaid investeerijaid kavatseb, vähemalt esialgselt, kasutada kindlamaid kapitali paigutamise võimalusi, nagu on seda riigi bondid, pangad ja kinnisvarad.

H. KIVI

Eesti skautmaleva esindaja Kanada kindralkuberneri vastuvõtul

Nädalavahetusel toimus Ottawas Kanada skautide aasta-koosolek, millest ka eesti skautide esindaja skm Egbert Runge osa võttis.

Teatavasti sõlmiti Kanada skautide (Boy Scouts of Canada) ja eesti skautmaleva vahel leping, milline annab eesti skautide esindajale õiguse hääleõigusega osa võtta Kanada skautide peakoosolekust.

Peakoosolek toimub novembris Ottawas, millest on meie skautmaleva esindaja viimased 5 aastat osa võtnud.

Selle ajaga on loodud vajalik tutvusringkond Ottawa peakorteri juures, eriti tihe kontakt on saavutatud Ontario skautide peakorteriga.

Nii saabuski seekord Ontario skautide büroo direktorilt Joe Turner'ilt kutse osa võtta igal aastal peakoosoleku raames toimuvast kõrgemate skautmedalite üleandmise tseremooniast Valitsushoones — Rideau Hall'is!

Reede hommikul viis bussikaravan kutsutud külalised Ottawa esinduslikumast Westin hotellist Rideau Hall'i.

Kanada peaskaut, kindralkuberner Madame Jeanne Sauve andis üle Hõbehundi medali kahele mees- ja ühele naisjuhile, kolm erruminevat juhti said Hõbedase vahtralehe medalid ja üks hundu sai vahvusmedali.

Sellele tseremooniale järgneval vastuvõtul esitas Kanada skautide staabiülem Don Deacon eesti skautide esindajat, skm Egbert Runge't Kanada Peaskaudile, kellele eesti skautide tervitused edasi anti.

Reede pärastlõunal peetud peakoosolekul kinnitati juba varem läbitöötatud ettepanekud, koosolek kulges sujuvalt ja kiiresti. Suuremaid muudatusi Kanada skautide tööstruktuuris ei ole ette näha; ettepanek — tuua piibrite, hundude ja skautide hulka ka tütarlapsi — lükati tagasi, milline otsus kohalviibivat Kanada Peagaidi eriti rõõmustas.

Peakoosolekul loeti ka ette teade, et eesti skautide poolt on annetatud Tammetäht, I järk, endisele Kanada skautide presidendile Valter Tilden'ile.

On saanud tavaks kinkida peakoosolekul kõrgematele Kanada skautjuhtidele mingi eestit tutvustav mälestusese.

Nii on „Esto 84" raamat kingitud eelmisele Kanada skautide presidendile Claude Taylor ile (kes on ka Air Canada president), praegusele presidendile kindral Herb Pitts'ile, staabiülemale Don Deacon'ile, Ontario skautide presidendile Hart Finlay'le ja Ontario büroo direktorile Joe Turner'ile.

Koosolekul anti peakorterile täielik ülevaade meie skautmaleva tööst, koos meie 75 juubelimärkide ja viplitega. Meie töö sai kiitva hinnangu.

Heameel on nentida, et tiheda koostöö viljana on meie poistel olnud suured võimalused osa võtta nii Kanada kui ka maailmajamboreedest, meie lepingu põhjal võime kasutada igal pool skautluses oma keelt, oma lippu, märke ja teha skautlikku tööd eesti skautide nime all. Eesti skautide nimi on saanud tuttavaks ja meie tööd respekteeritakse Kanada skautide peres; see on ka põhjuseks miks Kanada skautide esindusüksuse juht, Don Deacon soovis, et Austraalias tuleval aastal toimuval maailmajamboreel eesti skaute esindav vendurskaut Robert Kruus temale isiklikult rapordiks.

E.R.

ÜRO aktsioon areneb ülemaailmselt

Aktsiooni toetuseks seni eestlastelt 9300 allkirja

Toetusallkirjade kogumine ülemaailmselt käigus olevale ÜRO aktsioonile Eesti Vabariigile vaatleja õigustega esindaja saamiseks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (UN-i) on sügisesel tegevushooajal mitmel maal uuesti käiku läinud. Viimasena saatis aktsiooni ülemaailmselt koordineerivale ÜRO Aktsioonikomiteele Torontos paki toetusallkirjade lehti Rootsi Eestlaste Esindus (REE) Rootsis kogutud eestlaste allkirjadega. Rootsis oli REE kaudu kogutud 690 allkirja. Varem oli sealse Sõjaveteranide Sõprusühingu poolt saadetud 100 allkirja. Inglismaalt saabus hiljuti Inglismaa Eestlaste Ühingu kaudu kogutud 765 toetusallkirja. Saksamaa Eestlaste Keskkomiteelt tuli Aktsioonikomiteele Saksamaa eestlaste poolt antud 200 allkirja. Torontost andis Aktsioonikomitee liige Maire Lainevool hiljuti üle tema poolt kogutud ligi 300 allkirja. Kokku on viimase kokkuvõtte järgi Aktsioonikomiteel ÜRO aktsiooni toetuseks eestlastelt saabunud 9322 toetusallkirja.

Maade järgi on toetusallkirju saabunud: Kanadast 5429 allkirja, Austraaliast 1372 (lätlaste poolt antud allkirjad kaasa arvatud), Rootsist 790, Inglismaalt 765, Ühendriikidest 466, Belgiast/Hollandist 300, Saksamaalt 200 allkirja. Toetusallkirjade kogumine jätkub üle maailma. Austraalia Eesti Seltside Liit saatis mõni aeg tagasi ringkirja Eesti Seltsidele Austraalias, paludes neid Liidule tagasi saata allkirjadega kogumislehed.

Koos teotusallkirjadega on allkirjade andjad andnud ÜRO aktsiooni läbiviimiseks ka majanduslikke toetusi, millede eest Aktsioonikomitee avaldab toetajatele tõsist tänu. Aktsioonikomitee palub allkirjade kogujaid aktsiooni läbiviimisel aktsioonile põhimõttelise toetuse allkirja andjate tähelepanu juhtida ka majandusliku toetuse vajadusele, sest Aktsioonikomiteel tuleb juba alanud rahvusvahelise selgitustöö läbiviimisel ja aktsiooni nõude ÜRO-le (UN-ile) esitamisel katta suuremaid kulusid.

The Finnish Place

5463 Yonge St. Willowdale — Finchi lähedal

Telefon 222-7575

JÕULUD ON LÄHEDAL! Kui lähete tegema jõuluoste, siis külastage esimeseks meid. Meil on kvaliteetsed kaubad. ◦ MADE IN FINLAND ◦

Klaaskaubad, ehted, küünlad, küünlajalad, laudlinad, servietid, heliplaadid, jõuludekoratsioonid, roostevabast potid, pannid, kandikud ja vaagnad ◦ Daamide ja härrade toatuhvlid ja saapad.

Delikatesse ja pagarisaadusi (Rooneeme ja Parkway Bakery)

TELLIMISED JÕULUSINGILE, -VORSTILE JA MUULE ANDA VARAKULT

Avatud alates detsembrist iga päev 9-9, laup. 9-5, jõululaup. 8-2

ARMAST HÄÄD SÕPRA

OSKAR VARES

mälestavad leinas ja avaldavad kaastunnet lesele

LINDA SALK
ANTS SALK
JAAN SALK

OOTAMATULT LAHKUS MINU ARMAS ABIKAASA

LYDIA RICHTER

Sünd. Möller
sündinud 21. detsembril 1914 Türil
surnud 6. detsembril 1987 Torontos

Mälestavad valusas leinas

ABIKAASA
SÕBRAD ja SUGULASED kodumaal

SIIRAS KAASTUNNE ALMALE TEMA ARMSA ABIKAASA

OSKAR VARES'e

lahkumise puhul

Vaikses leinas

ENE ELKEN

OOTAMATULT LAHKUNUD SÕPRA

LYDIA RICHTER'it

mälestavad

IRENE KASK
MAGDA MESILA

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

OSKAR VARES't

mälestavad kurbuses ja avaldavad südamlikku kaastunnet Almale

MAGDA ja ALEKSANDER TASKA

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

HUGO MURU

sündinud 11. juunil 1908 Hallistes
surnud 1. detsembril 1987 Montrealis

mälestavad leinas

SIGRID ja HANS ARUS Torontos

ARMAST UNUSTAMATA SÕPRA

LYDIA RICHTER'it

mälestavad sügavas kurbuses

THEA, GEORG ja ROBERT ILTAL
MARGA ENDERES
GARY BAJIN
LILLY KINGU
BORIS STULOW abikaasaga

HÄÄD SÕPRA

OSKAR VARES't

leinavad

EVALD ja MAI JALAKAS
HARRI LINDSTRÖM

ARMAST

HUGO MURU

mälestavad kurbuses ja avaldavad kaastunnet perekonnale

DAGMAR ja EERIK KOKKER
ILSE ja VOLEK NYBERG
SALME ja ERNST TIIVEL

ARMAST KOOLIÕDE JA SÕPRA

LYDIA RICHTER'it

mälestavad

AKSELLA ja JÜRI HÜTT
ELMA ja ELMAR LIIVET

LYDIA RICHTER'it

mälestab

„MEIE ELU" PERE

ARMAST

HUGO MURU

mälestavad kurbuses

LINDA ja VILLU LAIDSAAR perega
HELDI ja UNO RANNE perega

LAHKUS MEIE HULGAST ARMAS VILISTLANE

HUGO MURU

sündinud 11. juunil 1908 Hallistes
surnud 1. detsembril 1987 Montrealis

Mälestab sügavas leinas

WÄLIS-EESTI KORP! WÄINLA

Eksitus nimega

„Meie Elu" No. 47-s on VAINO VEEMEHE leinakuulutuses tehtud eksitav viga leinaja nimega. Nimelt on leinaja õige nimi SULTS, mitte MELTS, nagu eksikombel trükitud.

„Meie Elu" palub eksitust vabandada.

Eesti arst valvekorras

12. ja 13. detsembril
dr. T. Maimets 469-1322
19. ja 20. detsembril
dr. H. Tari 224-0402
25., 26. ja 27. detsembril
dr. R. Vanaselja 921-7777

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto,
Ontario M4P 2L1
Õpetaja Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JÕULUKONTSERT pühapäeval, 13. detsembril kell 11 hommikul. Ühendkoor: Vana-Andrese koor ja Cantate Domino esitavad Roman Toi „TE DEUM LAUDAMUS" ja jõululaule. Juhatavad A. Ballstadt ja R. Lindau. Orelil dr. R. Toi. Kontsert-jumalateenistusele järgneb all seltskondlikes ruumes JÕULUPUU: ettekandeid lastelt, kohvilaud ja JÕULUVANA.

IV ADVENT — JUMALATEENISTUS pühapäeval, 20. detsembril kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo. Piiblitund.

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUSED 24. detsembril: kell 12 päeval, jutlustab piiskop Karl Raudsepp, muusikaline osa lastelt Margit Viia juhatusel. Kell 4 p.l. teenib õp. A. Taul, laulab Cantate Domino R. Lindau juhatusel. Kell 6 õhtul teenib õp. E. Heinsoo, laulusolist Evi Valge.

JÕULUPÜHA jumalateenistus reedel, 25. detsembril kell 11 hommikul. teenib õp. E. Heinsoo, laulab „Jaaniku".

INGLISKEELNE KÜÜNLAVALGE JÕULU-JUMALATEENISTUS 20 detsembril kell 4 p.l. Järgneb koosviibimine, jõuluvana ja jõulutoidud kiriku suures saalis.

LASTE MÄNGUAED teisipäeviti kell 9.30–4 p.l. Lapsed 18 kuud kuni 5 aastat. Lõunasöök lastele.

INGLISKEELSED JUMALATEENITUSED ja pühapäevakool igal pühapäeval kell 9.30 hommikul.

Õp. A. Taul'i kõnetunnid kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval, neljapäeva õhtuti kl. 6–8. Muul ajal telefoni teel.

Õp. E. Heinsoo kõnetunnid esmaspäeval, teisipäeval ja neljapäeval kell 12–4 p.l.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–8 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont.
M5B 2C7
Praost Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930,
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 13. dets. kell 4 p.l. KOLMANDA KRISTUSE TULEMISE PÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Vana-Andrese ja Peetri koguduste ühendkoorid esitavad dr. Roman Toi helitöö „Te Deum".

Pühapäeval, 20. dets. kell 11 h. IV KRISTUSE TULEMISE PÜHA JUMALATEENISTUS. Jumalateenistust kaunistab jõulumuusikaga Estonia orkester Uno Kook'i juhatusel.

Neljapäeval, 24. dets. kell 3 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor.

Reedel, 25. dets. kell 12 päeval JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS. Solist sopran Erika Veskimets – solo.

* * *

Koguduse segakoori harjutused esmaspäeviti kell 6.30 õhtul.

Pühapäevakool iga jumalateenistuse ajal. Leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti 6–8 õ. ja neljapäeviti 4–8 p.l.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Laupäeval, 19. dets kell 4 p.l. toimub kiriku saalides koorijuht Guri Raagi 70.a. SÜNNIPÄEVA TÄHISTAMINE ühes koguduse jõuluõhtuga. Kõik on südamest teretulnud.

JÕULU JUMALATEENISTUS peetakse jõululaupäeval kell 2 p.l. Peetri kirikus. Teenib praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor C. Raagi juhatusel. Orelil dr. Roman Toi. Laululehed.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Laupäeval, 12. dets. kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS EHATARES.

Pühapäeval, 13. dets. kell 11 h. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 13. detsembril kell 11 h. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Lapsed esinevad jõulukavaga. Kõneleb Allan Laur. Lastekirik. Kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja KOGUDUSETUND. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Pühapäevakooli jõulukava. Kõneleb Allan Laur. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.)

PÜHAPÄEVAL, 20. detsembril kell 11 h. Ingliskeelne KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Osalevad Marilyn Müller, Raul Pumber ja Ülo Lindström, Leesment'i noored. Naistrio ja koguduse koor Ülo Lindströmi juhatusel. Kõne: Allan Laur. Laste valve ja kõne ajal lastekirik. Jumalateenistusele järgneb kohvilaud.

Jõululaupäeval, 24. detsembril kell 5 õ. JÕULUEVANGEELIUM ja JÕULULAULUD. Kõneleb Allan Laur. Laulavad Leesment'i noored.

Jõulupühal, 25. detsembril kell 11 h. JÕULU-JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Solist Rael Laur.

Pühapäeval, 27. detsembril kell 11 h. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Solist Raul Pumber. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Gustav Pitka. Lauluettekandeid.

Neljapäeval, 31. detsembril kell 8 õ. VANA-AASTAÕHTU EMMANUELIS. Vaimulik kava ja õhtusöök. Valguspildid. Uue-aasta vastuvõtmine. Osalevad koguduse kaastöölised ja laulavad Leesment'i noored.

TORONTO EESTI SEITSMENDA-PÄEVA ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave., Toronto
626-3417
(Bloor—Danforth liini Broadview allmaaraudtee trammipeatuse vastas, hispaanlaste kiriklas)

JUMALATEENISTUS igal laupäeval kell 9.30 h. ja kell 11 e.l. piiblikooliga. Kõik eestlased on kutsutud!

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale
Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
943 Broadview Ave., Toronto
Ontario M4K 2R3
429-7984

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kell 3–3.30 p.l.
Laine pikkus 1270

Pühap. 13. dets. kl. 10.00 h. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS, J. Andreller. Kl. 10.15 Pühap. kool täiskasvanutele ja noortele, kl. 11.00 lastele. Kl. 11.00 h. 3. Adventpüha JUMALATEENISTUS: „Isa tunnistab Pojast", K. Medri, K. Raid, meeskoor. Kl. 5.00 õ. Välismisjoni JÕULUKOOSVIIBIMINE, K. Raid, Leesmenti tütarde trio.

Pühap. 20. dets. kl. 10.00 h. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS, J. Andreller. Kl. 10.15 h. Pühap. kool täiskasvanutele ja noortele, kl. 11.00 lastele. Kl. 11.00 h. 4. ADVENTPÜHA JUMALATEENISTUS: „Vana Testament tunnistab Jeesusest". A. Kaups, K. Raid, naistrio. Kl. 5.00 õ. Pühap. kooli JÕULUÕHTU, laste etteka nded, noortekoor, flöödid.

Neljap. 24. dets. kl. 5.00 õ. Jõulupäeva JUMALATEENISTUS küünlavalgusel: „Jeesus tunnistab iseendat", K. Raid, segakoor, keelpillid.

Reede 25. dets. kl. 11.00 h. Jõulupüha JUMALATEENISTUS: „Püha Vaim tunnistab Jeesusest". V. Puu, K. Raid, naiskoor, P. Hanslep, pasunad. Kl. 6.00 õ. JÕULULAULUDE ÕHTU, TEBK koorid, solistid.

Pühap. 27. dets. kl. 11.00 JUMALATEENISTUS' J. Andreller, solistid Ed. McLean, ja V. Puu.

Neljap. 31. dets. kl. 8.00 õ. PEREKONNAÕHTU, teelaud, kava. Kl. 11.00 õ. AASTAVAHETUSE PALVUS, V. Krabi, solist A. Kaups.

Reede 1. jaan. kl. 4.00 p.l. Uusaasta JUMALATEENISTUS, Issanda surma mälestamine, K. Raid, segakoor.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

JUMALATEENISTUS ja koguduse JÕULUPUU on laupäeval, 12. detsembril kell 4.00 p.l. Laulab ansambel.

Jumalateenistusele järgneb koosviibimine jõulukohase einelauaga, jõulupuu ja ettekannetega.

KÜTTED ja TORUTÖÖD
ROLAND KULLIK
275-1280

EESTI TOITUDE VALMISTAMINE
Kui omal ei ole aega . . .
meie valmistame!
PEOD • PULMAD • MATUSED
TIIU ROISER
492-7614; 485-9886

KALLIST

RICHARD CEPAITIS't

sündinud 3. jaanuaril 1924 Kaunases
surnud 5. detsembril 1987 Kitcheneris

mälestavad kurbuses

abikaasa AINO
poeg RICHARD
pojatütar THEA

LAHKUS VAIKSELT IGAVIKKU MEIE ARMAS

HELJU PETERSON

neiuna Raedla

Mälestavad sügavas kurbuses

tädi MEETA NILSSON ja
TÕNU NILSSON perekonnaga Rootsis
SUGULASED kodumaal

KALLIST SUGULAST

RICHARD CEPAITIS't

mälestavad leinas

VARANGUD

UNUSTAMATA KALLIST

HELI (HELJU) PETERSON'i

sünd. Raedla

mälestab vaikses leinas

ROBERT PIIR

KALLIST

HELMA JOASALU

mälestab

õde HILMA JOASALU
SAIMA ja TANI JOASALU
HARRY ja HELMA SMITH perega
LINDA PÄÄREN

LAHKUNUD KALLIST SÕPRA

HELI PETERSON'i

mälestavad leinas

ALFRED JA AGNES SOOSALU
TIIT SOOSALU perekonnaga

VARISES MANALASSE LUGUPEETUD
KLUBI ASUTAJA LIIGE

THEODOR MARIPUU

Mälestab leinas

HAMILTONI PENSIONÄRIDE KLUBI
LIIKMESKOND ja JUHATUS

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 5 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Kirja teel sissesaadetavad kuulutused palume vigade vältimiseks kirjutada TRÜKITÄHTEDEGA. See on eriti tähtis nimede juures.

KALLIST SUGULAST

HELI PETERSON'i

mälestab

OLEV REDI perekonnaga USA-s

ARMAST KAASVÕITLEJAT

SALME LINSI-RAUD'a

surnud Briti Kolumbias

mälestab leinas

EESTI NAISÜLIÕPILASTE SELTS

ARMAST AKADEEMILIST EMA JA SÕPRA

HELI PETERSON'i

mälestavad leinas

ÜLLE ja TÕNIS TOOMVER

KALLIST

HELI PETERSON'i

mälestavad leinas

KAARE NORRALT
MILLA PEETSU

KODUMAA MULDA VARISENUD ARMAST SÕPRA

ELGI REEMETS'a

mälestab leinas

HELMI HALJASMAA

UNUSTAMATA ARMAST

HELI PETERSON'i

mälestab kurbuses

LYDIA KÖÖP

MEIE HULGAST LAHKUS ARMAS KLUBI LIIGE

HELEN PETERSON

Mälestab leinas

EESTI KULTUURIPÄRANDI KLUBI

Avaldan kaastunnet Ülo'le perekonnaga nende ema, ämma ja vanaema

ELISABET TAUL'i

surma puhul

E. ARU

KALLIST VILISTLAST

HELEN PETERSON'i (RAEDLA)

sündinud 5. augustil 1917 Võrus
surnud 5. detsembril 1987 Torontos

mälestab leinas

KORP! INDLA

ARMAST

HELI PETERSON'i

mälestab leinas

EESTI TARE PERE

ARMAST JUHATUSE LIIGET

AUGUST MAARITS'at

leinab

TARTLASTE SELTS

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST

Ajalugu näitab, et meie haarame kinni illusioonidest reaalsuse asemel — me valime ajaliku igaviku asemel.

„TEMAS OLI ELU, JA ELU OLI INIMESTE VALGUS, JA VALGUS PAISTAB PIMEDUSES, JA PIMEDUS EI OLE SEDA VÕTNUD OMAKS.

AGA NII PALJUD, KUI TEMA VASTU VÕTSID, NEILE ANDIS TA MEELEVALLA SAADA JUMALA LAPSIKS, KES UŠUVAD TEMA NIMESSE!"

Joh. ev. 1: 4,5,12.s.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ❁ 489-8002

MÄLESTAME KALLIST ABIKAASAT, ISA, VANAISA JA ÕEMEEST

HUGO MURU

sündinud 11. juunil 1908 Hallistes
surnud 1. detsembril 1987 Montrealis

Sügavas leinas

abikaasa DAGMAR
poeg TOOMAS perega
abikaasa õde MEERI

LAHKUNUD ARMAST KAASMAALAST JA HEAD SÕPRA

ARNOLD LILLEMÄE

sündinud 10. juulil 1926 Virumaal
surnud 27. novembril 1987 Port Arthuris

mälestavad kurbuses

ARNOLD AKEL abikaasaga
ARNOLD ERDMAN abikaasaga
ARVED JAAKO perekonnaga
Dr. HEINO KENT
ELLI KOODI
AIN KURM abikaasaga
EVALD KRUUS
ARTUR MÄEHANS perekonnaga
AUGUST MAKSTIM abikaasaga
KALJU ÕUN
LEMBIT PALUMÄE
VIKTOR PIHLAK abikaasaga
VOLDEMAR PÕLDAAS abikaasaga
EDGAR PÕLTSAMAA
ARNOLD SAGUR abikaasaga
ALLAN SOKK
ERIC SOKK perekonnaga
RICHARD SOKK abikaasaga
JULIUS TÕNTS perekonnaga

KAUAAEGSET SÕPRA

HUGO MURU

mälestab leinas

UDO RIGA

KÕRGES EAS MANALASSE VARISENUD ARMAST

MIHKEL JÜRIMA'd (JÜRMAN)

sündinud 15. juulil 1888 Lahaveres
surnud 1. detsembril 1987 Võhmas

mälestavad

LAPSED abikaasadega
SUGULASED võõrsil

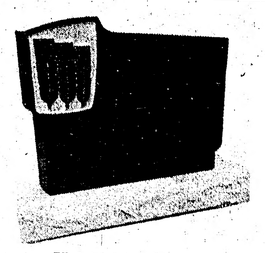

HAUAKIVID

Eesti ettevõte

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)

487-2147

HEAD KAASMAALAST NING TUBLIT EESTLAST

HUGO MURU

mälestavad kurbuses

SALME ja KARL UTSAL
ANU ja VOLDEMAR NIILEND
EVE ja LEONID KALLAS

KURBUSES MÄLESTAME ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

EVALD TUTSU't

ja avaldame südamlikku kaastunnet abikaasa Helmile

LEIDA tütardega
EVALD ja VIRVE perekonnaga

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

MÄLESTAME KURBUSES KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

HUGO MURU

Puhka rahus!

ELMAR PAJO abikaasaga
REIN PAJO perega
MEERI PRANTS

HAMILTONI „KOTKA" SKAUTLIPKONNA VANEMAT

nskm. EVALD TUTSU't

mälestavad

EESTI SKAUTMASTRITE KOGU KANADA KOONDIS
EESTI SKAUTIDE MALEV KANADAS

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

- TEKSTIIL: linikud, sohva padjakatted jne.
- PUUST: seinataldrikud ja mitmesuguseid esemeid . . .
- HELIPLAADID ja KASSETID
- RAAMATUD (ka lastele)
- MAALID
- SEEBID
- KREEMID „Kamill"
- MASSEERIJAD „Rakuda"
- POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Lugupeetud Välis-Eesti Korporatsioon Väinla vilistlast

HUGO MURU

mälestab

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

ARMAST SKAUTVENDA

EVALD TUTSU't

mälestavad leinas

CARL AARLAHT perekonnaga
MAKS PERTENS perekonnaga
ARNOLD HIMMA perekonnaga

LEINAS MÄLESTAME ARMAST KOOLIVENDA

HUGO MURU

MONTREALI REALISTID

KALLIST KAASVÕITLEJAT

EVALD B. TUTSU't

surnud 5. detsembril 1987 Hamiltonis

mälestavad leinas

HAMILTONI EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU JUHATUS ja LIIKMESKOND

MeieElu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

MÄLESTAME LUGUPEETUD KLUBI LIIGET

HUGO MURU

ja avaldame sügavat kaastunnet Dagmarile

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI MONTREALIS
JUHATUS ja LIIKMESKOND

KALLIST VENDA JA ONU

ENDEL TÕRU

sündinud 15. detsembril 1923 Saaremaal
surnud 30. novembril 1987 Virginias

leinavad kurbuses

VIRVE
JAAN
ENDEL
MAI-LIIS perekonnaga
AIN perekonnaga
UNO perekonnaga Rootsis

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Mälestame jäädavalt lahkunud ametivenda ja sõpra

ALEKSANDER KUUDRE't

Südamlik kaastunne tütardele —
Taimile ja Tiiule peredega

REIN ja REET PEDASTO

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Telligo ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $45.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ● USA-sse 1 a. $50.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ● Ülemeremaadesse 1 a. $55.00, 6 k. $30.00, 3 k. $20.00. ● Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev: .....

.....
(Allkiri)

TORONTO
462-1050 EESTI MAJAS 462-1050

KINNISVARADE VAHENDUS (REAL ESTATE)

- Eramajade müümine ja ostmine
- Korterid (Condominiums)
- Ettevõtete ja äride vahendus
- Suvilad
- Investeerimise kinnisvarad
- Laenude korraldamine

KINNISVARADE TASUTA HINDAMINE

ALFRED STIKUTS REALTOR
30 aastat eestlaste teenistuses

esindaja
OKKE METSMAA LL.B.
958 Broadview Ave., Toronto, M4K 2R6

Jõulueelne väljamüük
Sauna-ahjud — elektriga või puudega köetavad
„Prefab" saunad ja saunauksed
Soome jõuluküünlad ja palju muud.
Sellé kuulutuse ettenäitamisel 15% hinnaalandust
SAMPO SAUNA
1413 Kingston Rd., Scarboro, M1N 1R1
Telefon 691-2297
Burks Falls, Hwy 520, Ont.

TERE TULEMAST!
Yummies Bake Shop
(Endine Finn-Taste Bakery)
2300 John St. Unit 23 — Bishop Cross Shopping Centre
(Steeles Avenues't Don Mills Road'iga 3 tänavat põhja poole)
Tel. 764-8770
Meie pagaritooted on valmistatud esmaklassilistest ainetest.
Avatud: esmasp.-neljap. 9—6.30, reedel 9—7.30, laup. 9—5.00

EESTI KULLASSEPATÖÖKODA
- ☐ Eesti vapiga sõrmused.
- ☐ Kõrgekvaliteediga ehted ja kalliskivid hulgimüügi hindadega.
- ☐ Valik teemantsõrmuseid, kuldkette, käevõrusid, kaelaehteid jne.
- ☐ Kavandame ka ehteid teie kividest või kullast.
- ☐ Parandame ehteid.
- ☐ Palume kindlasti ette helistada!

ANVIL JEWELLERY LTD.
211 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 1M4
Telefon 864-9752

PARIM JÕULUKINK!
UDUSULGTEKID!
Sobiv kink külmadeks öödeks, hind alates $99.00

* Udusule ja sule segu
* puuvillane esmaklassiline katteriie.
* pikki sulud sulgede liikumise tõkestamiseks.

VÄLJAMÜÜK
10—30% hinnaalandust
UUDIS! Täisvillased 100% antireumatismi vatitekid, padjad, madratsikatted otse Saksamaalt

MEIE UUENDAME TEIE VANU UDUSULGTEKKE!

4544 DUFFERIN ST. (lõuna pool Finchi)	665-8855
2311 BLOOR ST. W. (Windermere)	763-7326
1884 KENNEDY RD. (Ellesmere)	297-0359
1615 DUNDAS ST. E. (Whitby Mall, Whitby)	571-1933
16 SPINNAKER WAY (E. of Keele on Landstaff, Thornhill)	738-0555
KOZLOV CENTRE, Cundles & Bayfield, Barrie	728-9636

Õpetajate Ühingu koosviibimine. 1. rida vasakult – Silvi Verder, Valeria Kotkas-Kimberg, Hella Leivat, Helgi Nippak, Maret Kapp, Hilja Kuutmaa. 2. rida: Endla Kannel, Anita Nippak, pr. Kraav, Leida Marley, Ly Krabi, Salme Sooveer. 3. rida: hr. Taul, Lydia Aruvald, Inge Tork, Eha Tarmet-Toomberg, Juta Puhm, Virve Geering, Viivi Rannu-Johnston. 4. rida: Kadri Laar, Merike Martin, Ene Lüdig, Edgar Marten, Karl Vaikla, Vaike Rannu, pr. Paluoja, Hans Lupp.
Foto — O. Haamer

Pedagoogid olid koos

Eesti Maja klubiruumis oli 22. nov. hoogne elu. Eesti Õpetajate Ühing Kanadas pidas peakoosolekut, õnnitleti juubilare ja kuulati huvitavaid referaate rahvusliku ja usulise kasvatuse üle.

Kohvilaudadel olid lumivalged linad, ilutseid vaasides sügislilled, põlesid küünlad ja vaagnatel hõrgutavad kohvikõrvased. Kohale oli ilmunud üle 30 inimese. Koosoleku avas tervitusega Õ. Ü. esinaine Helgi Nippak. Juhatajaks valiti Hans Lupp, sekretäriks Merike Martin. Tegevusaruande esitas Helgi Nippak, mainides et Õ.Ü ürituseks on regulaarselt välja anda „Meie Elu" toetusega lehekülg „Meie Noored". Seda lehekülge toimetavad Valeria Kimberg-Kotkas ja Hella Leivat. Levitatud ja kaastööd on saadetud õpetajate häälekandjale „Bülletään". Siinne Õ.Ü. on Rootsis asuva Õp. Keskühingu liige. Olid eesti keele kursused täiskasvanuile. Uus tegevuskava sammub sama rada, lisaks noorte õpetajate väljaõppele kaasabi andmine. Tarviduse korral ka eesti keele kursuste korraldamine. Eesti Päevad '88 õp. konverentsist osavõtmine.

Kassaaruande esitas laekur Silvia Verder. Aruanded võeti vastu ühel häälel. Oli ettepanekuid õp. täienduskursuste osas.

Esinaiseks valiti ühel häälel Helgi Nippak ja juhatusse: V. Kotkas, H. Leivat, M. Martin ja S. Verder. Kandidaatideks: E. Kannel ja E. Lüdig. Revisjonikomisjoni: H. Paluoja, Vaike Rannu ja Viivi Rannu-Johnston.

JUUBILARID

Pärast koosoleku ametlikku osa teatas Koolikomitee esimees H. Lupp, et koosolijate seas peaksid viibima kaks juubilari: Georg Iltal ja Hella Leivat. G. Iltalil oli mujal ametiülesandeid, esile tuli H. Leivat, kellele Koolikomitee esimees andis sümboolse tänu, kimp punaseid roose. H. Lupp kõneles, et juubilar on aastakümneid õpetanud ja kasvatanud eesti lapsi tugevas rahvuslikus vaimus. Ta on jaganud õpetusi ligi paari tuhandele eesti lapsele. Tänusõnu ütles juubilarile samuti Helgi Nippak, andes koos suudlusega üle punaseid nelke. H. Leivat tänas meeldivate sõnade eest lausudes: „Tunnustus ja heameel aitavad raskusi võita, innustavad edasi töötama uue hooga. Kuid ignorantsete „sõprade" soovi: „Vaata TV-d, silita kassi ja ära enam rassi!" ei kuule, ikka edasi ma rassin . . .!"

LAUDKONNAVESTLUS

Kohvijoomise lõpul algas laudkonnavestlus kasvatusest.

Kadri Laar tõi esile, et tänapäeva vanemad on eriti huvitatud, et nende lapsed oleksid need kõige intelligentsemad ja edukamad. Nad pole huvitatud, et nende lapsed oleksid õnnelikud, tasakaalukad ja enesega rahul. Et eesti lapsed kuuluvad kahte ühiskonda, mis on nende elu rikastav, kuid ka pingutav lastele. Kõige suurem ja kestvam mõju on kodul. Kodu on tugevaim tagapõhi lapse edaspidiseks arenguks.

Maret Kapp: pühapäevakool püüab lastesse sisendada tõdesid, milledele põhineb nende eluaegne moraalne käitumine et neist kasvaksid head eestlased, head kodanikud riigile. Last tuleks kodus treenida usulistes küsimustes, samuti nagu eesti keeles.

Hilja Kuutma: gaidluses/skautluses ergutame väikest tüdrukut ja poissi kasvatama iseennast, armastama isamaad ja kaasinimesi. Eesti gaidlus/skautlus on üle 40 a. sihikindlalt astunud rahvuslikku rada. Kõneldes eesti keelt, sisendades noortesse uhkustunnet oma päritolu vastu. Noorte rahvuslik kasvatus kannab siis vilja, kui kodu varakult paneb noores idanema eestluse seemne. Eesti gaidide/skautide ridadest on võrsunud paljud eesti ühiskonna juhtivad isikud.

Helgi Nippak: meie rahvuslik kasvatus on pärandada aktiivset eestlust noortele. Noortesse peab sisendama ka Eesti poliitilise vabaduse saavutamist. Kodune keel peab kindlalt olema eesti keel. Iga eesti laps peaks läbi tegema eesti koolid ja hiljem eesti keelt kõnelema!

Inge Tork tänas kõikki referante heade mõtete esiletoomise eest. Lapsel ei tohiks olla valikut eesti organisatsioonide suhtes. Eesti koolis ja kirikus ta peaks tingimata käima!

Edg. Marten, sõnavõtus pinge üle, avaldas arvamist, et see nn. „vanemate press" ei ole meie lastele küll 40 aasta jooksul mingit kahju teinud!

Karl Vaikla toonitas usulise külje ja jumalaarmastuse tähtsust kasvatuses.

Vaike Rannu arvas, et kodugi võib anda kristliku väärtuse lastele.

Inge Tork mainis, et lapsele tuleb siiski ka soov ise kirikusse minna, kui seda soovi talle sisendatakse.

Silvia Verder: aega ei jätku, et lapsi viia paljudesse headesse eestlaste koosviibimistele.

Ene Lüdig: tõesti me kiirustame oma lapsi, ootame neilt vaid tippsaavutusi. Me peaksime analüüsima, mis on me lapsele ülimalt vajalik.

Endla Kannel: oleme ühiskond, ühiskond ühiskonnas, kus alaline kiirustamine on väsitav. Peame püüma teha midagi, et perekonnal oleks aega ka oma pere jaoks. Perekonna kokkukuuluvus on oluline. Kodust algab kasvatus.

Merike Martin võttis sõna samal teemal.

Anita Nippak kõneles oma lapsepõlvest, millistest eesti üritustest ja organisatsioonidest ta alati osa võttis ning toonitas, et ta süda oli alati eestlusega. Siiski peaksid organisatsioonid muutuma koos ajaga moodsamaks.

Salme Soovere vestles noorte eesti ajalehtede lugemisest.

Sõna võtsid veel: **Leida Marley, Eha Tarmet-Tomberg, Elfriede Luhse jt.**

HELLA LEIVAT

TIMBERLINE
NURSERIES AND LANDSCAPING LTD
Haljas- ja kunstlikud jõulupuud ● Suures valikus skandinaavia jõuludekoratsioone ● Jõulutähed
26 FERNDALE DRIVE, BARRIE, ONT. L4M 4S4
FLOWERS BY Ira (705) 726-5720
26 FERNDALE DR.

Kunstnik Saarniidu
MAALID
MÜÜGIL
567 Roehampton Ave.
Tel. 488-5895

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow & Hendy
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
Eesti Rahvuslaste Kogu

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Mustad õhupallid tõusevad 13. detsembril

Juba neljandat aastat tähistavad baltlased Nathan Philip väljakul Inimõigustepäeva, lastes õhku musti õhupalle millede külge on kinnitatud vabadusvõitlejate nimed, aadressid, lühike elulugu ja miks ja kui kaua ta kannab karistust. Palli leidjal palutakse saata kaart jõulutervitustega vangla või laagri aadressil.

See sündmus on korraldatud Läti Inimõiguste Komitee poolt, eestlaste osas aitavad kaasa Balti Naiste Nõukogu Kanadas ja Eesti Keskнõukogu Kanadas.

Igal rahvusel on täita 500 õhupalli, varustada siltidega, ja kimpudesse korraldada, et oleks neid kergem õhku lasta. Selleks oleks soovitav, et meie kaasmaalased tuleksid kohale kell 9 hommikul Läti Majja, 491 College St., et seda tööd läbi viia.

Demonstratsioon leiab aset pühapäeval, 13. detsembril, kell 1 päeval, Nathan Philip väljakul. On soovitav et meie rahvusest kaasmaalasi oleks rohkesti kohal. Nagu möödunud aastal, televisiooni ja lehereportereid on lubanud kohal olla ka sellel aastal.

Tule, eestlane! Näita et meie ei ole unustanud oma vabadusvõitlejaid!

Toronto täienduskooli jõulupuu

Juba nädalaid on õpilased täienduskoolis õppinud jõululaule ja näidendit, et väärikalt esineda jõulupuul ja minna vastu jõuludele 1987. Jõulud on ju rõõmupühad. Suurt rõõmu valmistab laps vanemaile ja õpilane õpetajale, kui ta esitab oma osa hästi. Sellepärast ongi ettevalmistused ammugi käimas, et kõik läheks sujuvalt ja viperusteta.

Täienduskooli jõulupuu toimub pühapäeval, 13. dets. 1987.a. kell 2 päeval Eesti Maja suures saalis, 958 Broadview Avenue.

Jõulupuu algab avapalvega piiskop Karl Raudsepalt. Jõulupuule tuleb esinema ka Estonia Orkester, mida juhatab Uno Kook. Orkester saadab ühislaule ja esitab popurrii jõululauludest. Õpilaste poolt esitatakse põimik, koorilaulu ja Hella Leivati lastenäidend „Jõuluöö sõnum" tema enda lavastusel. Näidendi tegevus toimub jõuluvana büroos, mis asub metsas lindude ja loomade keskel. Sinna satuvad lapsed, kes on kõigest küllastunud. Ainuke soov on — sõita kuule . . .

Vastavate huvitavate kostüümide eest hoolitseb jällegi asjatundlikult Erma Selge.

Lõpuks ilmub loodetavasti kõikide poolt oodatud jõuluvana kinkepakkidega.

Laste registreerimisi jõuluvanalt paki saamiseks võtavad vastu kooliõhtutel Eesti Majas pr. Ellen Leivat ja pr. Leena Altosaar. Paki hind $4.00. Registreerida võib ka koolis mittekäijaid lapsi.

Registreerimine on paki saamise kindlustamiseks vajalik.

Viimaseks koolipäevaks enne jõulu on algkoolis teisipäev 15. dets. Õppetöö algab uuesti uuel aastal teisipäeval, 5. jaanuaril 1988.

Keskkoolis on viimaseks koolipäevaks reede 18. dets., mil on kooli jõulupuu. Koolitöö algab jällegi esmaspäeval, 4. jaanuaril 1988. Samad ajad kehtivad ka gümnaasiumi osas.

Eesti kooli õpilaspere ja õpetajad ootavad kõiki vanemaid, vanavanemaid ja noorte sõpru jõulupuule. Muidugi on väikesed õed ja vennad teretulnud ja kõik teised mudilased.

Kohtume jõulupuul!

KOOLIKOMITEE

Meie Elu
uutele tellijatele
SOODUSTATUD HIND
$10.00 3-ks kuuks
Hinnaalandus kehtiv kuni 31. dets. 1987
Kasutage tellimiskupongil

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:
Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
.....
Kuupäev ....
(Allkiri)

Rõõmsaid Jõulupühi ja Head Uut Aastat endistele ja uutele reisikaaslastele soovib

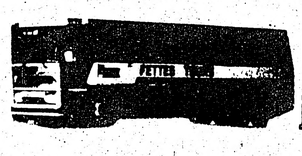

FETTES TOURS and TRAVEL LTD.
ja eskort KALJU JÕGI

Ühtlasi soovides head reisi Kaliforniasse ja New Foundlandi aastal 1988.